

Blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Vericht door Kolonel V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR: HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
 RICHTINGSDIENST: TEL. 14519. POSTGIRO 114574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
 HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574. in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20 Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

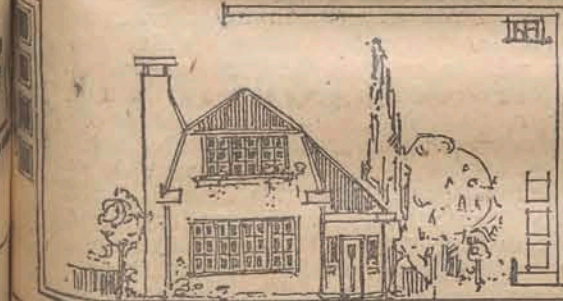
Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkopen aan de Verbruikers en door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan particulieren of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebied gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de kosten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %.

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

LANDHUIJES EN PLATS
 VOORZIEN WIJ VOOR U VAN EEN PASSENDE EN KARAKTERISTIEKE **MEUBILIERING** IN MODERNE STYL EN TEGEN BILYKEN PRIJZEN.

CURIOUS
 WONINGINRICHTING
 30 DAAN V. MEERDEERVOORT 30
 DEN HAAG.

Brandstoffenhandel
 Fa. J. H. KRUL Jr.
 Overveen en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012
 MAZENA BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN
 Beste adres v. Centrale Verwarming

VAN SCHALKWIJK & Co.
 COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
 TELEFOON 11810 & 11811 's-GRAVENHAGE
 TELEGR.-ADR.: SCHALKEF JAVASTRAAT 96
 BELASTEN ZICH OP **BILLIJKE VOORWAARDEN:**
MET HET INCASSEEREN VAN PENSIOENEN, GAGEMENTEN, VERLOFSTRACTEMEN, ENZ.
 ALSMEDE VAN ALLE DAARAAN VERBONDEN FORMALITEITEN
 ALLE BANKZAKEN

Firma C. DE JONG
 Dr. W. SYPKENS TOXOPÉUS
 Apotheker en Scheikundige
 1ste v. d. Boschstraat 45 - Den Haag - Tel. 149
 Laboratorium voor Chemisch- en Microsc. Onderzoek
 Fabriek van „DE JONG'S SLEMPSTROOP“

Hotel Pension Restaurant „PLAZA“
 (Arnhemse Coöperatieve Keuken)
 Velperplein 7-8 ARNHEM Telefoon 2696
 Directeur: CHARLES A. FELGER
 Gelegen in het Centrum van Arnhem, tegenover de wachtkamer der tram en autobussen
PRIMA KEUKEN MATIGE PRIJZEN
 Garage - Bondscafé - Rijnwielbergplaats
 SPECIAAL INGERICHT VOOR INDISCHE FAMILIES

INDISCHE UITRUSTINGEN
 VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
 A. DE VRIES & ZONEN
 AMSTERDAM
 ROTTERDAM
 DEN HAAG
 UTRECHT
 BAARN

VRAAGT SCHOLTEN'S
OPFRIJZEND BAKMEEL
 MAIZENA PUDDING
 AARD.MEEL EN SAGO
 FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
 H. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
 BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

BESCHIKBAAR.

H. ISERIEF & ZONEN

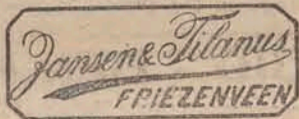
Plein h. Korte Poten 1 - 's-Gravenhage - Tel. 10299

Specialiteit wollen en katoenen Tricotondergoederen
Kousen, Handschoenen, Onderjurken enz.

Dr. RASUREL Wollen Onderkleeding

van Natuurwol met
Turfvezels voor Heeren, Dames en Kinderen

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co. Magazijn „de Prijslijst“
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

STENDERT BRUIN

VALERIUSSTRAAT 70-72 LUBECKSTR. 31
DEN HAAG

Manufacturen
Lingerieën
Bonneterie
Tricot Onderkleeding
waaronder
Janssen & Tilanus
Vriezenveen

Dames-
Confectie
met speciale
Maatafdeeling

FILIAAL: Neptunusstraat 76-78, SCHEVENINGEN

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“

Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen- van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Stoomververij en Chemische Wasscherij „DUINOORD“.

Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan

Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhoging
thuisbezorgd.

Heerencostumes . . . f 4.—	Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . . f 4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf . . . f 2.75	paar vanaf f 0.20
Mantels „ . . . f 2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f 1.— en f 1.20	Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75	Idem m. ontvlekken f 2.50
Vitrages . . . per □ el f 0.15	Dames-Costuums
Madras, „ „ „ „ f 0.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

W. VAN HEUSDEN - DEN HAAG

Pr. Mauritsplein 4 COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN Teleph. 51243

Assuranties - Administraties - Bewaargevingen - Incasso's

Uitvoering te 's-Gravenhage, Amsterdam en Batavia

INHOUD: Reisbrieven van den Heer H. F. Tillema.
— Indonesische Democratie. — Het Adatrecht van
Ned.-Indië. — Van Week tot Week. — Persoverzicht
uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur.
Pers. Uit de Int. Pers. Uit de Chin. Pers. — Litera-
tuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit
de Verren Vreemde. — Berichten der Afdeelingen:
(I. Apeldoorn, II. 's-Gravenhage, III. Nijmegen). —
Mededeelingen. — Mutaties van 28 Januari tot
4 Februari.

Reisbrieven van den Heer H. F. Tillema.

Flores.

Een eiland van woeste schoonheid.

Van Soemba bracht een der schepen der K. P. M.
me naar Flores.

De hoofdplaats Endeh, lief gelegen aan een groo-
te baai, zal volgens dr. Kemmerling vroeg of laat
moeten verdwijnen. Vlak in haar nabijheid ligt de
nog werkende vulkaan de Goenoeng Api. De zee
knaagt aan zijn fundamenten. Telkens en telkens
ziet men gedeelten van den berg naar beneden stor-
ten. Het water dringt al dichter en dichter door
tot het onderaardsche vuur. Is de wand, die het
vuur nu nog van het water scheidt, doorbroken,
dan dringt het bij groote hoeveelheden naar binnen,
wordt omgezet in stoom en met geweldige kracht
zal de Goenoeng Api de lucht worden ingeslingerd
om Endeh te bedekken.

Niet al te ver van Endeh — in de buitengewesten
rekent men een dagreis tot de korte afstanden —
liggen drie kratermeren, die buitengewoon schoon
moeten zijn. Ik had jammer genoeg, geen tijd om
ze te bezoeken. Dr. Kemmerling vertelde me, dat
het eene meer rood gekleurd was, het tweede groen,
het derde blauw. Die kleuring wordt veroorzaakt
resp. door ijzer in zure oplossing en door de aan-
wezigheid van colloïdale zwavel en onopgelost gips
in uiterst fijnen toestand. De verschillende kleuren
ontstaan door verschillende verhoudingen van zwa-
vel en gips.

Flores is een bergland met een woestschoone
natuur. Als t. z. t. de weg, die nu nog gedeeltelijk
in aanleg is, geschikt zal zijn voor autoverkeer (wat
dan in het droge jaargetijde dient te geschieden),
kan ik ieder liefhebber van de natuur dien tocht
ten zeerste aanbevelen. Men moet echter er op re-
kenen, dat er onderweg geen of uiterst weinig com-
fort is, zoodat voedsel, dranken, bed, enz. dienen
te worden meegevoerd.

Isolatie en desolatie.

Wat op verschillende bestuurshoofdplaatsen op-
valt, is de aanwezigheid van een gebouwtje, dat
voor telefooncentrale dient. Op alle eenigszins be-
langrijke eilanden zijn de bestuursambtenaren on-
derling telefonisch verbonden, wat een groot gemak
is en veel tijdsbesparing geeft. Jammer genoeg func-
tioneert de telefoon meestal vrij slecht. Palen zijn
vaak omgevallen door alang-alangbrand, storm,
enz., isolatoren worden soms gestolen, de beamb-
ten zijn niet altijd actief (hun salarissen zijn totaal
onvoldoende, vertelde men mij), waarbij nog komt,
dat de toestellen soms ondeugdelijk zijn. Ik meen
zelfs, dat ze op een der eilanden allemaal slecht
zijn en daarom werden afgekeurd. Op een ander
eiland bestaat een toestel, waarvan de bel niet
meer werkt. De beambte moet daarom den heelen
langen dag met de haak aan het oor luisteren. Dat
kan hij natuurlijk niet volhouden. Het gevolg er
van is veel ontstemming, veel veriraging, veel last.
Te Reo op Flores werkte de telefoon niet. Het ge-
volg ervan was, dat het vertrek der K. P. M. te
Laboan Badjo niet kon worden gemeld. Het gevolg
hiervan was weer dat passagiers een halven dag
aan het strand konden gaan staan om de aankomst
der boot af te wachten. In Januari 1923 werden

ergens telefoontoestellen-verwisselstukken
gevraagd. In Augustus 1924 wist men ter
nog niet of de brief op het hoofdbureau van
T. was ontvangen, ja of neen. Ja, de belangste-
voor de „buitengewesten“ is wel gering! Een hoe-
gewaardeerde instelling vormt de draadloze
Soembawa, Koepang, Endeh, Dobo (ook te Ambon
en Manokwari, maar die plaatsen heb ik nog
bezoekt). De isolatie dier streken is opgeheven.
gelijks ontvangt men het nieuwste wereldnieuws.
De telegrammen, die elken avond worden opge-
men, worden gratis ter lezing gezonden aan de
langstellende personen ter plaatse.

Onkunde en verkwisting.

Hoe men de installatie te Dobo midden in
moeras heeft kunnen plaatsen, waar malaria
hevig mate heerscht, is me een raadsel. Plaan
om die moerassen van kanaaltjes te voorzien, wa-
door alles onder invloed zou komen van vloer-
eb, tengevoege waarvan de malaria aanbren-
muskielen zullen verdwijnen, werden tot
niet uitgevoerd. Ik heb al meermalen opgemerkt
dat alle leiders van bedrijven begrip moeten
ben van sanitaire vraagstukken en wel zooveel
ze steeds voorlichting inroepen van ter zake
schoolden, daar, waar de gezondheid kans loopt
worden geschaad. Dat is te Dobo zeker het ge-
Hoe kan het personeel goed werk leveren als
doorlopend in vrees verkeert, dat vrouw en kin-
deren zullen worden besmet met de gevrees-
ziekte?

Met kinineprophylaxe kan men het een tijdje
houden, maar op den duur niet. Bovendien is
de vraag, of ze afdoende is. Elke medicus heeft
eigen methode van malariaprophylaxe. Dit is
het beste bewijs, dat de goede methode nog niet
vonden is of niet gevonden zal worden. Men
telde mij, dat er bij den bouw van het station
Dobo heel leelijke dingen zijn gebeurd. Zoo
het vervoer over heel korten afstand van een
pitaren 3 maanden hebben geduurd en schijn-
hebben verslonden. Het missiestation Dobo
Endeh is ook al een bewijs voor mijn meening.
hoofden van bedrijven, in het algemeen alle
ders, notie van hygiëne moeten bezitten. Er heerscht
daar n.l. onder de schoolkinderen veel malaria.
500 Meter verderop geplaatst, zou men geen
der van die ziekte hebben ondervonden. Met
genoegen bezocht ik intusschen de inrichting.
aan verbonden is een internaat voor de opvoer-
van jongens en meisjes. De laatsten worden
de Zusters bekwaamd voor haar taak als a.s.
genooten van goeroes (godsdiensvoorgangers
vonders ondervijzers). Te Endeh nam ik 'n kijkje
het hospitaaltje. Het beantwoordde niet aan
matig gestelde eischen. Het doet wat vreemd
pl.m. f 65.000 te zien besteed voor een assist-
residentwoning, een flink bedrag voor een
kantoor, dat gezien den omvang van het te
wachten brieven- enz.-verkeer groot sch van
is, terwijl geen f 2000 beschikbaar is om een
richting, aan matige eischen voor het verple-
van zieke menschen gesteld, te stichten.

Reizen . . . „buiten“.

Per gouvernementstvaartuig Ruth voer ik
Zuidkust van Flores langs naar Mboreng. De
had de faam heel erg te schommelen. Inder-
was dit erg. De zee was kalm en toch moest
stoel worden vastgebonden, daar ik anders om
duikelen. Mijn medepassagier, een bestuurs-
naar van de school te Makassar, leed heel
zeeziekte. Het speet me zeer hem op geenerlei
verlichting te kunnen brengen. De Ruth liep
langzaam; de voedingsklep werkte niet goed
dat er geen voldoende stoom kon worden gema-
De fout was al lang geleden gerapporteerd, nu
hersteld was ze niet. We kwamen door de
zame vaart veel te laat aan de landingsplaats.
had geen trek om in de duisternis door de be-
ding te gaan, waarop ik aan boord bleef. Met
stoomfluit gaven we het sein, dat we aangekom-

Brandstoffenhandel H. HAVINGA

Oud-Gezagvoerder Kon. Paketvaart-Mij in Ned. Oost-Indië
Lid van de Vereeniging „Oost en West“
Leverancier van het Koninklijk Instituut
v. d. Taal-, Land- en Volkenkunde v. N.-I.

Kantoor: HOEKKADE 13a - DEN HAAG - TEL. 10624

Het aanbevolen adres
voor COMPLETE MEUBILEERING is het

Meubelhuis „Conrad“

Laan van Meerdervoort 220 - Tel. 35650
hoek Conradkade

MAGASIN DE N. UVEAUTE'S
v.h. Gebr. LEVIJ
 Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 162

DAMES- EN KINDERCONFECTIE
MODE-ARTIKELN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, enz.

... Een uurtje er na zagen we een viertal vuren ontsteken. Dit was het bewijs, dat men ons had gehoord. Ik schreef 'n briefje aan den vermoedelijk aanwezigen bestuursambtenaar, waarin ik voor- aan hoort te blijven om den anderen morgen verder te gaan.

Den anderen morgen vroeg gingen we reeds aan wal. Een der roeiers had 7 stuks akar-bahar om zijn pols. Ik vroeg hem of hij erg veel last van reumatiek had, waarop hij antwoordde van neen en dat hij die armbanden alleen droeg voor 't mooie, want dat hij nergens last van had.

Te paard moest ik nu verder, ik zag er wel tegen maar er zat niets anders op. De weg is aangelegd met een helling van 5 pCt., zeer lange slingeren zijn er vaak noodig om die helling niet te afschrijven. Die omwegen maken de dragers zwaar; ze snijden die dikwijls lange trajecten af, z.g. „djalang pottong" te nemen. Die stuk- weg zijn meestal steil; soms lijken ze meer op droogde kali's, bedekt met groote en kleine steenen dan op wegen. Lustig klauteren ze naar boven lasten op het hoofd. Aardig is het bij ver- naar het verdeelen der lasten te zien. Bij een gelijke gelegenheid zag ik een drager parmantig mijn opgevouwen dunne regenjas op z'n hoofd draagen; een andere had zich gauw meester ge- met van den driepoot van mijn fotoestel, weer ander van twee petroleumblikken met boven- onderkleeren, die ook bijna niets wogen. De an- derang leverde het voorwerp op van zeer leven- discussies. Zwaar was ze niet, maar loch te veel voor drie menschen in het zeer zware terrein. De „djalang", die de dragers had opgecommandeerd — onder bestuurs hulp krijgt men ze niet — droeg voor billijke verdeling. Dit afgeloopen, gin- de menschen zeer tevreden den goenoeng in.

(Wordt vervolgd.)

Indonesische Democratie.

Dr. B. J. Haga. Indonesische en Indische democratie. (Leidsch proefschrift). Gedrukt bij N.V. Handelsdrukkerij „De Ster", Den Haag, 1924.

... Het schrijven van dit proefschrift, waarmede op December j.l. na een kranige verdediging tegen bedenkingen van de vereenigde faculteiten der Leidsche universiteit weder een Controleur den graad van doctor in de rechtsgeleerdheid behaalde, is een daad van moed geweest. Niet wordt in dit geschrift aan de talrijke staats- beoefenaren, voor wie de universele voor- telijkheid van de in Europa ontstane en tot gekomen vorm van democratie langzamer- tot een in warme genegenheid gekoesterd is geworden, de handschoen toegeworpen alleen-zaligmakende Westersche demo- ratie en de daaruit voortgekomen staatsinstellin- als nog onbruikbaar te verklaren voor In- sische behoeften; ook tegen Indische rege- maatregelen, voor zoover zij op die Wester- democratie — „Indische" democratie noemt Haga den Indischen import-vorm ervan — zijn keert deze bestuursambtenaar zich in gemotiveerd betoog. Maar bovenal ligt de ver- van het proefschrift hierin, dat het gepoogd en er ook in geslaagd is duidelijker dan ooit allen, die het nog niet bevroed hadden, aan te dat de Indonesiër langs andere banen van de democratische gedachte en zijn staatsrecht, heeft behoud anders dan de Westerling, en dat wij doen dat te erkennen niet alleen, maar ook te deligen. Een geschrift als dit, dat beoogt die Indonesische democratie door beredeneerde rang- plating van zakelijke gegevens in hare elementen antleden en uit te stallen (inleiding p. 2), is zamerhand broodnoodig geworden om elkeen,

Tandarts LEO Mc SON

Prinsessegracht 6 Teleph. 10477

verzoekt de patiënten telephonisch
aanvraag

Bahinol behandeling (voor pijnloos
zenuwbehandeling)

die zelf niet in staat is tot bronnenstudie, een in- zicht te geven in de organisatie van het Indonesische gemeenschapsleven.

De Indonesische democratie bestrijkt een ruimer gebied dan de Westersche en moet, anders dan de Westersche, worden opgevat in den zin van „in- vloed van het volk op bestuur, rechtspraak en regelgeving" (inleiding p. 2). Ook de structuur is een geheel andere dan die van de Westersche demo- kratie met haar individueel kiesrecht. Aan het slot van zijn boek (p. 248) vat Dr. Haga aldus zijn be- vindingen samen, dat de Indonesische democratie „andere wegen volgt en andere vormen aanneemt dan de Westersche democratie, en die niet geba- seerd is op de aanwezigheid van los van elkaar staande individuen, doch op het bestaan van natu- urlijke groepeerings van verschillenden aard; uit levende volksgroepen, die bestuurd worden door hun representant, in overeenstemming met den wil der leden der groep. Soms blijkt er tusschen enige bevolkingsgroepen een dusdanig adatrechtelijk verband te bestaan, dat hunne bestuurders een collegiaal bestuur over het geheel vormen, terwijl de bevolking dan op Indonesische wijze zoowel in- vloed heeft op het bestuur harer groep, als wel op het bestuur van het geheel, zoowel direct als door middel van hare representanten."

„Soms staan de bevolkingsgroepen op zich zelf, en heeft de bevolking invloed op het bestuur harer groep, op haren eenhoofdig representant, terwijl veelal de dorpsvergadering dan de hoogste macht in handen heeft."

„De Indonesische maatschappij vertoont zoo- doende een organisch karakter, geen organisch karakter gebaseerd op eene vrijwillige belangen- groepeerings van de ingezetenen zoals in het Westen, doch een organisch karakter, gebaseerd op het genealogisch of territoriaal verband tusschen de ingezetenen, zich openbarend in de aanwezigheid van bevolkingsgroepen op die wijze verbonden. De regeeringsvorm draagt het karakter van organische vertegenwoordiging, al is het op geheel andere wijze dan in het Westen."

De stof, welke aan Dr. Haga het bewijsmateriaal levert voor zijn uitspraak, verdeelt hij over vijf hoofdstukken, t.w.: „I. Democratie in dorpen, dor- penbonden en federaties van dorpenbonden; II. Democratie in zelfbesturende rijken; III. Demo- cratie in Inlandsche vereenigingen; IV. Indische democratie; V. Slotom." Deze hoofdstukken zijn weer in ettelijke paragrafen ingedeeld, waaronder diverse verschijningsvormen der Indonesische en der Indische democratie behandeld worden. Aan de hand van het van ongewone belezenheid en groote feitenkennis getuigend betoog doorkruisen wij den geheelen archipel met een enkel slippertje naar de Filippijnen of Madagascar, nemen wij kennis van de vele merkwaardige, voor elke aparte volksgroep karakteristieke uitingsvormen van In- donesische democratie, al dan niet gewrongen in een Westersch keurslijf, zoals: de sedert 1906 ge- organiseerde desa-raden van Java en Madoera; de bloeiende bandar-, desa- en soebak-vereenigingen van Noord- en Zuid-Bali; de merkwaardige orna- mentschappen van Zuid-Celebes, curieus zoowel om hun ontstaan — groepeerings rond een orna- ment: een reliëf van voorouderlijke herkomst — als om hun onderlinge federaties, uitgegroeid tot krachtige zelfbesturende rijken; de unieke volks- vertegenwoordiging van Bima; het grondvoogd- schap van den Timor-archipel en de Ambonsche Molukken (die van de Kamparstreek is, waar- schijnlijk omreden de geringe belangrijkheid, hier onvermeld gebleven); het tweehoofdenstelsel van Soemba, Savoe, Rote en dat der Minangkabause rantau, dat aldaar geen, dat van de Karo-hoogvlak- te, dat wel officieele erkenning vond; het instituut der bijstanders als in de Bataklanden, Atjeh, Nias, enz.; voorts invloed der bevolking op bestuur, rechtspraak, aanwijzing der hoofden; invloed van jongeliedengroepen; het massaprotest en andere uitlaatkleppen; in zelfbestuursgebied het instituut

M. DIJKERMAN

LAARZENMAKER, DEN HAAG

Levert op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat

In Modellen, Kwaliteit en Prijs concur- reerend met de beste buitenlandse huizen.

Fred. Hendriklaan 198 Tel. 51384

ZUID-HOLLANDSCHE BRANDSTOFFENHANDEL
 Firma J. KUIJER

— Levering —
 van uitsluitend prima
 — Brandstoffen —

Regentesselaan 276 Den Haag
 Telefoon 35659

HET ZUID - DEN HAAG

Groenmarkt 37 Telefoon 12514

SALON ORKEST onder leiding van
Mr. CHARLES NOWAK
 Plaatsverv. v. HANS SCHULTZER

Avond-Concert van 8.30 tot 12 uur

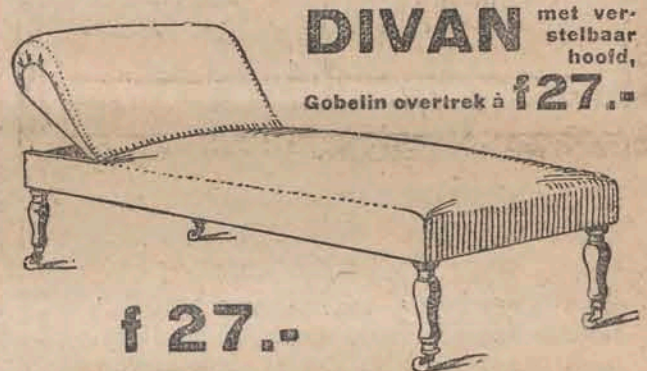
CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH** spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.** Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

Inst. „**SANDERS**" 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

P. B. VAN MOORSEL & CO

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
 Torenstraat 5-6 - Telefoon 12898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubi- leeren en stoffeeren van woningen

Firma VAN CAPELLE Jr. DEVENTER

Batikverven — Schabloneerverven — Penschilderverven
 — Schablonen — Batikteekeningen — Etc. —

Artikelen voor:
 Chineesch Lakwerk — Pastinello — Florescan Stenciling
 — Brandschilderwerk — Etc. —

Schriftelijke lessen. Cursussen in geheel Nederland
 Verkoop en gros en detail. Postcheq. er Giroreken. No. 66058

Schoenenmagazijn H. B. M. WEIJERS

164 VAN SPEJKSTRAAT 164

Ontvangen de nieuwste modellen
Linnen Schoenen in bruin, wit en zwart,
 f 4.50.

Gymnastiekschoenen in alle maten van
 f 1.25 af.

Reis pantoffeltjes in alle kleuren à f 9.85.

PRIMA KWALITEIT - LAGE PRIJZEN.

Speciaal adres voor verzending naar de Tropen.

164 VAN SPEJKSTRAAT 164
 TUSSCHEN VAN DIEMENSTR. EN TASMANSTRAAT

KRUG - DEN HAAG

Schoen- en Laarzenmaker
 WENNENWEG 15 TELEF. 14381

Specialiteit in Rijlaarzen

Driemaal bekroond met eerste prijzen
 Eerbetoon van Eerste Families ter inzage

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
GROENMARKT 27
 TELEPHOON No. 12512
 DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

MAISON DROUOT
 Fred. Hendrikl. 85
 Telefoon 52379
 DEN HAAG

Woning-Inrichting
 Beleefd noodigen wij U nit tot een bezoek aan onze Magazijnen en Modelkamers

W. J. M. SIMONIS'
BEDDENMAGAZIJN
GROENMARKT 34
 TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN · MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX“ MATRASSEN (Gedep.) OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

DANKBETUIGING.

Ondergeteekende betuigt zijn dank aan Dr. v. d. POORTEN, Nobelstraat 1a, Den Haag, voor de genezing van een maagkwaal, terwijl hij nergens baat kon vinden.
 VAN GALEN, Wateringen.

Vraagt Uwen leverancier

LEVENS MIDDELEN

VAN

J. A. STAM
 AMSTERDAM (Holland).

Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.
 Export naar Oost- en West-Indie.

Verlofgangers
 wanneer U zich in DEN HAAG vestigt, is UW ADRES voor **Kruidentiers- en Grutterswaren, Comestibles Delicatessen**
A. SONNEVELDT, Fultonstraat 144
 Concurrerende prijzen
 Thuisbezorging zonder prijsverhoging. 5 pCt. dividend

der landsgrooten en dat der rijksraden; den ouden thans afgeschafften Siak-raad; ten slotte als voorbeelden van Westersche democratie: den mislukten nieuwen Siak-raad, de instelling van onderafdeelingraden in Palembang, Karang Asem, enz., van den Minahasa-raad en den Ambon-raad, van waterschapsraden in de Javaansche vorstenlanden, de voorgenomen instelling van regentschapsraden op Java en van provinciale raden, de instelling van den Volksraad en de voorgenomen wijzigingen omtrent de samenstelling van dit college; Gouvernementsorganisaties van inheemsche rechtspraak. Een zestal bijlagen, een bronnenlijst en een klapper besluiten het levens van vier Bali-foto's voorziene boek.

In de inleiding verontschuldigt de schrijver zich, dat naar volledigheid, in het bijzonder bij het geven van voorbeelden, niet is gestreefd. Waar bovendien met betrekking tot de volksordering van Borneo over het algemeen zoo weinig bekend is en ambtelijke gegevens niet gemakkelijk verkrijgbaar zijn, is het duidelijk, dat aan de primitieve samenlevingen van de Dajaks van Borneo geen uitvoerige bespreking gegeven is. Dat niettemin ook hier merkwaaardigheden vallen op te merken — die Dr. Haga zeker niet verzuimd zou hebben in zijn boek op te nemen — blijkt uit het artikel „De adat-gemeenschappen in Zuid-Borneo” van den controleur H. Mallinckrodt in de October-aflevering van het tijdschrift „Koloniaal Studien”, welke aflevering eerst begin dezer hier te lande is ontvangen, dus te laat voor tijdige kennisname door Dr. Haga. Immers, de raadpleging en vermelding der literatuur is in het proefschrift tot het laatst bijgehouden. Zelfs Prof. Dr. E. Moresco's inaugureele rede „Koloniaal Politiek” van 19 November 1924 is nog in de laatste vellen van het proefschrift verwerkt.

Is met het bovenstaande niet meer dan een schematisch overzicht gegeven van Dr. Haga's proefschrift, zulks moge belangstellenden des te meer opwekken van den inhoud van het boek zelf kennis te nemen. Nog al te vaak komt men, zelfs daar waar redelijkerwijs anders verwacht mag worden, valsche voorstellingen tegen betreffende Indische volksordering en bestuurswezen. Zien wij Dr. Haga op pagina 5 de klacht uiten, dat door het van Gouvernementswege releveren van het desa-hoofd tegenover de dorpsvergadering dit volkshoofd „in de oogen der bevolking” „voor een groot deel laagste Gouvernementsambtenaar” werd*), datzelfde gelaakte wanbegrip wordt gedoceerd (slijp of the pen?) in het anders uitstekend H.B.S.-leerboek „De Gronden der Staatsinrichting van Nederland” door A. Feenstra, 17e druk (1924) p. 301: „Op den laagsten trap der ladder van het inlandische bestuurswezen staat het desahoufd.....”) Aan wanvoorstellingen als deze moge Dr. Haga's boek krachtig meehelpen een einde te maken.

Bij herhaling is in de zoogenaamd „ethische” Indische pers ons bestuurskorps afgeschilderd als reactionair, als niet kunnende inzien, dat met het getij de bakens moeten worden verzet, i.e. der bevolking eenig recht van meespreken in bestuurszaken behoort te worden gegeven.

Dit van een warm hart en diepgaande studie getuigend boek met zijn aan gene zijde zeker niet verwachte strekking kan haar als antwoord dienen.

Moge het boek, dat Dr. Haga als vrucht van jarenlange moeizame studie ons schonk, veler oogen openen en aldus den weg ertoe bereiden, „dat eene toepassing van de Indonesische democratie en eene aansluiting aan het organisch karakter der Indonesische maatschappij bij de staatsrechtelijke versterking en opbouw van Nederlandsch-Indië de twee thans scherp gescheiden en tegenover elkaar staande richtingen moge verzoenen; de richting van hen, die in zoo kort mogelijk tijd aan het volk zooveel mogelijk invloed op

*) Mijn cursiveering. M. A. B.

Garage en Stal „WITTEBRUG”
 M. TH. VAN 'T SANT
 Badhuisweg 245 Telefoon 50353

Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand
 Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
 Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

GODELINESCHOOL TE HILVERSUM.
LAGERE SCHOOL VOOR JONGENS EN MEISJES.
MIDDELBARE SCHOOL VOOR MEISJES.
 Prachtige, gezonde ligging. Kleine Klassen.
 Prospectus op aanvraag.
 De Directrices:
 G. J. THOMASSEN, Ministerpark 5.
 E. J. F. SCHMIDT, Heuyellaan 6.

de regering in Westerschen trant willen toenemen; en van hen, die daartoe het volk niet rijpten, en daarom een autocratischen bestuursvoorstaan.” (p. 250).

Allereerst is daartoe noodig, dat „voor iedere stelling en voor iedere streek” worde ingesteld „nauwgezet onderzoek naar de staatsrechtelijke materie der Indische maatschappij, naar bestaande Indonesische democratie, en nauwkeurige overweging van wat daarvan nog bruikbaar is” (p. 249).

Moge Haga's waarschuwend stem niet zijne eens roependen in de woestijn!

Den Haag, 25 Jan. 1925.

M. A. BOUMAN.

Het Adatrecht van Ned.-Indië.
 Eenige mededeelingen over de 1e en 2e aflevering van het IIe deel van Van Vollenhoven's adatrecht van Nederlandsch-Indië.
 Door Mr. P. A. F. BLOM, c.n.

(Slot).

De vaderlijke macht, die zich in Zuid-China strekte over leven en dood van de kinderen, is zeer verslapt, toch is een verzoek des vaders bevel voor den zoon, wien het geldt; voor onmogelijkheid gelden geen speciale regels, de reeds wassen en op zich zelf staande zoon blijft onder zijn vader (of grootvader) staan. Toch was in 1917 het B. W.-begrip der minderjarigheid voor Chinesezen evenzoo op 21 jaar gesteld, terwijl ouderlijke macht, want dat is volgens ons reeds geldend, thans voor Chinesezen ook ingevoerd en tevens is beslist het voortbestaan dier macht den dood des vaders, welke voor dien tijd duidelijk te onderkennen was.

De adatrechtelijke voogdij, waarvoor geen reeds term is, en thans vervangen door onze B. W. termen, omvat het beheer van en de zorg voor de goederen der pupillen, met uitsluiting echter de zorg voor hun persoon en hun huwelijk, welke stukken der vaderlijke macht overgingen op hoofdvrouw-weduwe met de 's mans agnaten. In Zuid-China onbekend was, nl. de testamentaire voogdij met als sequel de testamentaire goederen voogdij, stond juist op Java vooraan, waarbij hoofdvrouw-moeder als zoodanig dan ook werd aangewezen. De niet-testamentaire adat-voogdij over het goed werd door de jurisprudentie gegeven aan den „meerderjarigen” oudsten zoon, wat niet wegnam, dat de boedelkamer te Batavia die aan hoofdvrouw-weduwe gaf, terwijl zij vermoedelijk behoorde te komen aan hen, op wie de rest der vaderlijke macht ook overging, zijnde de weduwe met de agnaten samen, dan wel aan een van hen allen.

Moest men onder de vigueur van S. 1855 No. ten aanzien van de curatele in het Inl. Reglement naar bepalingen zoeken, thans is ons B. W. om terecht te wijzen.

Het Chineseche erfrecht, thans vervangen dat van ons B. W., liet ons heel wat meeningen zien, zoowel ten aanzien van het versterf, als testateer-recht. Tegenover de voorstanders van feitelijke vererving van den vaderlijken boedel ouderrecht, waardoor de dochters ook erfrecht komt, staan zij, die vast blijven houden aan Zuid-Chineesche versterfrecht, dat in het zoonvaderrecht staat en dus de dochters buitensluit, zoolang er nog zoons of kleinzons zijn. De genoemde partij kende ook, wat het testateerrecht betreft, dit toe aan elken erfflater, ja zelfs erfplaatster, als er maar geen onterving van zoons of kleinzons plaats grijpe. Te betwijfelen valt of de eerstgenomde slachtstak in dezen kring.

De vraag is of, gelijk reeds van Sengkawang werd

Van Fabrikant tot Particulier
 is het voordeligst, onbetwist.
 Vindt U de prijsopgave van Uw verwerk abnormaal hoog, onbiedt dan eens
PARDON & Co., HUIS-SCHILDERS
 Bankastraat 107a - 's-Gravenhage
 zij werken zelf.

BOEKHOUDEN.

Grondig onderwijs in eenige maanden, mondeling en schriftelijk (5000 oud-leerlingen). Prospectus met prima getuigenissen en opgaf van leerboeken op aanv. bij

J. C. TER BRUGGEN

Leeraar Boekhouden M. O.
BOREELSTRAAT 5 - LIJN A.

westen aan een onderzoek onderworpen.

Deze kring, bestaande uit Atjeh, Indragiri, Djambi, Palembang, Lampoengs, Borneo (buiten de goud-districten), Philippijnen, en Bali en Lombok, is kunstmatig en gegrond op staatsbladen.

S. 1855 No. 79 noch S. 1917 No. 129 is hier ooit van toepassing geweest, al heeft men van Regeeringswege de uitbreiding van den werkingsfeer van dit laatste Staatsblad aangekondigd. Van eenige rechtsgemeenschap is hier geen sprake, al zal men mogelijk hier en daar autonome geslachts-takken aantreffen; van Chinese adathoofden, noch van rechtspraak is er sprake, al kent men voor Zuid-Oost-Borneo een instructie voor Chinese hoofden en wijkmeesters voor wie echtscheidingen voorgebracht dienen te worden.

Het bovenvermelde over verwantschaps-, huwelijks-, en erfrecht geldt ook hier.

In tal van deelen van dezen kring kent men groenteteelers, een soort Chineesch bezitsrecht op tuinen en andere stukken teelaarde; op Bali hebben Chinezen koffietuinen, klapperaanplantingen en sawahs.

Ten slotte het 5e complex, zijnde de Chinese koelie's ter Oostkust van Sumatra, die stellig wat hun adatrecht betreft, iets aparts moeten hebben: geen eigen organisatie, familie-, en erfrecht, het zelfstandig zoeken naar inkomsten. De koelies zijn voor het grootste deel: Tio-Tjoe's en Hailiokhongs; de minderheid vormen de Hakka's en Foekhiens. De eenigste organisatie, die men kan aanwijzen is de kongsi in den zin van een ploeg arbeiders onder leiding van een hoofdmandil of hoofdmandoer.

Het 1e hoofdstuk eindigt met een korte bespreking van de Arabieren, de Voor-Indiërs en uitheemsche Indonesiërs. Van de Arabieren, in getal van 45000 voorkomende en hoofdzakelijk van Hadramaut afkomstig (alleen mannen emigreeren), valt niet veel mede te deelen, naar rechtsgemeenschappen en rechtskringen is niet gezocht, aan hun adatinstellingen is nauwelijks aandacht geschonken. Het S. 1855 No. 79 geldt voor Arabieren voorzover woonachtig op Java en Madoera en in de reeds bekende tien buiten-gewesten. De rechtordering der Arabieren in het algemeen laat zich het best vergelijken met die der Chinezen op Java en Atjeh met toebehooren. Het hoogste aanzien genieten zij, die afstammelingen van den Profeet zijn, de Sajijs. Die afstammelingen, die buiten Arabië althans en bijv. in Indonesië geboren zijn, heeten sjerief; dan vindt men de groote hoop van Sjechs, dat zijn de handelaren, die het minst in aanzien zijn. Opeenvolging van vader op zoon in een bepaald beroep of ambacht komt meermalen voor.

Terecht merkt Van Vollenhoven op, dat deze groep (en die der Voor-Indiërs) zich als uitheemsche gevoelen en gedragen, al kent de Arabier zijn eigen taal niet meer, toch blijft hij zich in zijn doen en laten als Arabier gedragen. Met de mededeeling, geleet op de gegeven plaatsruimte, dat de Indonesische Mohammedaansche rechter rechtspreekt, waar zulks noodig is over huwelijksrecht, erfrecht en vrome stichtingen, kan over deze Oosterlingen verder gezweven worden.

Wat de Voor-Indiërs betreft, in onze wetgeving gemeenlijk met „Mooren" aangeduid, deze bestaan ten deele uit Hindoes, voor een ander deel uit Parsi's; in het dagelijksche leven wordt veel van Klingen gesproken, hoewel dat slechts een groote groep van hen uitmaakt. Verder komen nog voor de Bengaleezen en Pandzabi's en de Tsjati's (Chetti's). Opmerking verdient, dat zij kunnen zijn vreemde onderdanen (british subjects) dan wel Nederlandsche onderdanen; in het eerste geval is artikel 16 A. B. van toepassing, in het laatste geval persé art. 75 R. R. als daar genoemde groep van Vreemde Oosterlingen en dan geldt derhalve voor hen hun adatrecht, zooals dat in N.-I. zelf leeft, als zij tot de zgn. onchristenen behooren en tot de Europeanen als zij van een Westersch familierecht (en als Christenen) zijn voorzien en dan weg met hun adatrecht. Rechtskringen zijn niet aan te ge-

Drogisterij „De Korenbloem"

WED. G. BOLAND

Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 35514

is Uw beste adres voor Spécialité's, Parfumeriën, Toilet-artikelen, Gummi, Bed-, Wagen- en Wiegzeilen, Badmutsen

Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te huur
Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn-Depôt

Stofzuiger „Electrolux" te huur à 25 ct per uur, 8 uur f.1.50

Thuisbezorgen zonder prijsverhooging.

MATHIEU PIETERS

Art. Photographe

PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)

LA HAYE

Geopend van 9-6 uur

Zondag en Feestdagen gesloten

merkt, het saldo der nalatenschap adatrechte-
overging dan wel de activa en passiva, in de
de richting gingen literatuur en rechtspraak;
hoedels van getrouwde vrouwen en van on-
rouwde volwassenen wordt echter niet gerept en
dit dus het opgemerkte alleen voor den boedel
een vader. Wat er ook van zij, het bekostigen
begravenis en grafonderhoud schijnt inhaerent
het erfgenaamschap te zijn. Erfgenamen bij
ten aanzien van den vader zijn zoowel
als onwettige nakomelingen, waarbij dan
moet worden aan het twistpunt of ook
onder de dochters vielen, de zoons en dochters
gelijk op; de erkende onwettige de helft van
deels, doch deelt ook de adoptief-zoon gelijk
er geen andere afstammelingen zijn. De
kan in dezen rechtskring als erflaterster op-
wat in Zuid-China niet mogelijk is, alleen
twist, wie hare erfgenamen dan waren (in
haar man, onverschillig of er kinderen zijn
het: op Java hare kinderen en als deze er niet
haar man en bij ontbreken van dezen hare
ere verwanten, broers en zusters), sinds 1 Mei
is die aangelegenheid naar Nederlandsch
recht erfrecht opgelost.

angestipt dient te worden allereerst, dat de
vrouw-weduwe het recht van vruchtgenot
van het goed, althans van dat harer minder-
zoons van haar overleden man en kan de boe-
verdeling tegenhouden, en voorts, dat er zoo
als nooit in de opgaande linie vererfd wordt,
de zijlinie dan alleen aan bod komt in het ge-
dat er een kinderloos stervende weduwe is, en
gelijk zijn er in het geheel geen erfgenamen dan
volgens de jongste Chinezen-wetgeving aan
Lande, voordien aan het Chineesche hospitaal
Batavia tot 1911, toen 's Lands kas als de geluk-
werd aangewezen.

en slotte zij nog opgemerkt, dat de geadop-
te door zijn intrede in den geslachtstak van zijn
lant van zelf daar zijn erfrecht moet zoeken.
in Zuid-China niet gekende testamenten komen
Chinezen veel voor; aanvankelijk op grond
het bepaalde in S. 1855 No. 79 tot openbare
menten beperkt, is de testeer-wijze thans sinds
1919 op alle in het B. W. genoemde manieren
gesteld.

als 1855 kunnen Chinezen de Europeesche
en op grond als rechten van hun eigen land-
uitoefenen, al konden zij reeds voor dat tijd-
particulieren landeigendom hebben (tal van
andere landen om en ten Oosten van Batavia
dan ook in hun handen); met inlandsche rech-
ezeten gronden kunnen zij echter niet erlan-
doch het desbetreffende S. 1875 No. 179 tracht
in de praktijk op allerlei wijzen te ontduiken.
nzondering is door aankoop agrarisch eigen-
n mogelijk, aangegeven in het daarop betrekking
Staatsblad van 1872, zoowel als het be-
ningsrecht (zgn. erfpacht) als het tijdelijk ge-
recht op de particuliere landerijen, mits na
niet ontleend aan Indonesiërs. Op Sumatra's
kust huren de Chineesche groenteboeren grond
hun producten op te planten. Ontginnings-
heeft de Chinees nergens. Als tusschenhan-
is de Chinees in dezen rechtskring, behou-
in de Minangkabousche landen vrijwel onge-
ard, de groothandel is zich pas aan het ont-
en; op de Chineesche boekhouding zijn de
ngen van het W. v. K. van toepassing, doch
houden naar Chineeschen trant, doch op
ze, is zelfs onder den vigueur van S. 1917
n stand gehouden.

land zijn de Chineesche rondventers, voorts de
mindringan over wien niet zoo lang geleden
het onbelangrijk opstel is geschreven.

ongsiwezen bloeit hier allerwege. Weder-
hulpbetoon komt overal voor; ter Westkust
Sumatra en op Java (hvé of op zijn Niasch
doelo geheeten), zijnde een soort maat-
komt veel voor.

het 1e stuk nu worden de andere Buitenge-

Bravenhaagsche Brandstoffenhandel

Firma M. EGG & ZOON

STRAAT 24 Anno 1896 Telefoon 34843
Postgiro 53650.

W aangewezen adres voor de levering van uit-
sluitend DE BESTE BRANDSTOFFEN
billijken prijs. — Leverancier van „Oost en West"

P. VERSCHRAGEN KLEERMAKER

1ste Klasse Coupe en Afwerking
Uitsluitend ENGELSCH STOFFEN

LEVERT TEVENS
ALLE VOORKOMENDE UNIFORMEN

Thomsonlaan 209 - DEN HAAG - Tel. 30343

VERLOFGANGERS!

Wanneer U zich in Den Haag vestigt, laat dan al uw Wasch- en Strijkgoed behandelen bij de

Stoomwasscherij DE KRUYFF,
NOORDERBEEKSTRAAT 82 - TELEF. 36207

Voor het niet wegraken van goed wordt ingestaan.

Haarlem en Omstreken.

Fa Th. A. KLINKHAMER

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen
Verbandstoffen, Spécialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

Comestibles- en Delicatessenhandel JACQUES PIJL, Cuisinier

BLOEMENDAAL

Bloemendaalsche Straatweg 28-30 Telef. 22262
Zijweg 22 OVERVEEN Telefoon 2095

Firma ANT. CASSEE & ZOON

Woninginrichting

KERKPLEIN 10-12 TEL. 22260
BLOEMENDAAL

STOEL'S

WONINGBUREAU
BLOEMENDAAL

VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole”

Vis à Vis Station - Telef. interc. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER. Lid der Ver. „Oost en West”

BLOEMENDAAL.

BESCHIKBAAR. Hotel „RUSTHOEK” Bloemendaal
REIJNDERS, Prop.
Lid der Ver. „Oost & West”

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde”, Bankapl. 2 Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str. k. en w. opdelogeerk.

PENSION „QUIST” Stadhoudersplein 17-19
Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD” Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. OOSTERWIK & V. D. LAUR

Pension „VAN ARNHEM” 77 Gr. Hertoginnelaan
Tel. 30965. Kamers beschikbaar.

Hotel „Promenade”, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454
Prachtige ligging. Matige prijzen.

VILLA GRETHALIA Pension Stouthamer L. de Colignyplein 14
kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding.

Pension W. WILLEKE, Lubbeckstr. 57-59, Den Haag
Fam. Pens. Ref. van voor-aanst. Ind. Fam. voorh.

BESCHIKBAAR. Huize „Elisabeth”, Valkenboschkade 670 en 672.
Familie-Pension voor Dames en Meisjes.

BESCHIKBAAR. BESCHIKBAAR.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR. BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOUTWEG 91 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus”, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electrisch licht.
Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.
Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.
Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel
Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar.

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

Kasteel „Oud-Wassenaer”

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort Matige pension-prijzen

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK”

Sweelinckstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.

Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension Restaurant
Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat 158

Ringers Bonbons

1ste klasse Ned. Fabrikaat RINGERS - Rotterdam
Alkmaar

ven, gelet op het kleine aantal Voor-Indiërs en hun sterk verscheiden adatrecht.

Over het huwelijksrecht van Klingaleezen is iets gepubliceerd, voor zoover het in Midden-Java gekend wordt.

Over de verdere uitheemsche Indonesiërs en die welke binnen Indië zelf zijn uitgezwemd, waarmee dit hoofdstuk eindigt, moeten wij zwijgen.

Tot slot de mededeeling, dat een begin is gemaakt met het IIIe hoofdstuk: het godsdienstig deel van het adatrecht, waarover bij voltooiing het noodige valt mede te deelen.

Van Week tot Week.

26 JANUARI - 2 FEBRUARI.

Uitvoer van Java-rijst. De uitvoer van Java-rijst heeft gedurende de eerste tien maanden van 1924 27.204 ton bedragen, tegen 17.461 ton en 7984 ton resp. in de gelijke periode van de beide voorafgaande jaren. De uitvoer is grootendeels naar Nederland gericht.

F. M. Delfos †. Den 26en Jan. overleed te Hilversum op den leeftijd van 81 jaar de heer F. M. Delfos, Directeur van de Cultuur Maatschappij der Vorstenlanden.

Examens. Landbouwhoogeschool Wageningen. Ingenieursexamen koloniale landbouw, de heer J. G. Ossewaarde;

candidaatsexamen koloniale landbouw, de heeren G. C. Dijkgraaf, A. Kortleve, H. N. Kluyver, T. H. Thung, H. Tulner.

Onderscheiding. Bij Kon. Besl. is benoemd tot officier der Oranje Nassau-orde de heer F. de Fremery, directeur der Deli-Batavia Maatschappij.

Indische schetsen van Dr. Berlage. In het Rijks Ethnografisch Museum te Leiden wordt eene tentoonstelling gehouden van kleurkrijtschetsen van Dr. H. P. Berlage, gemaakt op zijn Indische studiereis.

G. G. F. von Lindheim †. In den ouderdom van 81 jaren is te 's-Gravenhage overleden de gep. kapitein van het Oost-Ind. leger G. G. F. von Lindheim.

Mr. A. van Heycop ten Ham †. Te Rotterdam is overleden de heer Mr. A. van Heycop ten Ham, oud-rechterlijk hoofdambtenaar in Ned.-Indië.

Het tinbedrijf. Hierover meldt Aneta, dd. 28 Jan. Een commissie van advies voor het tinbedrijf te Tandjong-Priok is ingesteld onder presidium van den heer P. A. Roelofsen, directeur van Gouvernementsbedrijven; vice-president is Mr. L. J. A. Trip, president-directeur van de Javasche Bank.

Bestemming extra-tinwinsten. Zes miljoen extra-tinwinsten worden gereserveerd voor aflossing van de leeningen en zes miljoen voor uitvoering van groote werken: irrigatie, waterkracht en spooraanleg, waarvan reeds twee principieel zijn goedgekeurd. (Aneta, 28 Jan.)

H. H. van Marle †. Te Apeldoorn overleed op 65-jarigen leeftijd de heer H. H. van Marle, oud-districtscommissaris in de kolonie Suriname.

Zeeroof en rubberrestrictie. Blijkens een Ind. persbericht hangt de sterke opleving van den zeeroof op de Oostkust van Sumatra samen met de restrictie van de rubberproductie in het Britsche gebied, aan de overzijde van straat Malakka, waardoor een levendige smokkelhandel ontstond van de uit dat gebied naar Bengkalis vervoerde rubber.

Dit bericht vindt bevestiging in het navolgende Aneta-telegr. van 28 Jan.: Chineseze zeeroovers overvielen een prauw met rubber naar Bengkalis. Twee Chineezzen werden gearresteerd.

De Indische faculteit te Utrecht. Dezer dagen is de acte gepasseerd van de stichting, die aan de Utrechtse Universiteit opleiding van Indische ambtenaren mogelijk wil maken.

De huldiging der Indië-vliegers. Het driemanschap van den Holland-Indië-vliegtocht 1924 zal vermoedelijk den 25en April op Houtrust te 's-Gravenhage worden gehuldigd. Z. K. H. de Prins heeft het beschermheerschap aanvaard van het Nationaal Sportecomité, waarvan de huldiging uitgaat.

Geen jeneverstokerij te Pengalengan. De Regeering verleende vergunning tot 'oprichten van de Pengalengansche spiritusfabriek, maar weigerde de op-

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen

W. KONIG

Prinsstr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14779

Valeriusstr. hoek Dunklerstr. - Tel. 33459

Tafel, Ontbijt- en Theeserviezen

richting van een jeneverstokerij toe te staan (ta, 30 Jan.).

(Men zie ook de rubriek „Uit de Europeers” in dit Kol. Weekbl., bl. 7).

Pest te Cheribon. Volgens Aneta, dd. 30 Jan. ribon met pest besmet verklaard.

De communistische actie. Verschillende opvo Aneta-telegr. maken melding van toenemende munistische actie in Bandoeng en elders en de politiemaatregelen daartegen genomen.

In een telegr. van 31 Jan. wordt vermeld de Indische pers de houding der politie te doeng onwaardig noemt, omdat ze door „speldeprikken-politiek” verbittering kweekt.

Onbetaalde drukkosten. De Indonesische drukkers de beslag op de bezittingen van de Vereenigde Landsdienaren in verband met f 21.000 onbetaalde drukkosten van de Indische Courant (Aneta, 31 Jan.).

Salariscommissie ontbonden. De burgerlijke en laire salariscommissies zijn ontbonden onder betuiging aan de voorzitters, de heeren H. Treu, die een belooning ontvangen van f 5000 en f 3600. (Aneta, 26 Jan.).

Salarisregeling en benoeming ambtenaren. Gouvernementsbesluiten zijn uitgevaardigd, waarbij salarisregeling in werking treedt op 1 Feb. 2e. de bevoegdheid tot benoeming van ambtenaren wordt overgedragen aan de Departementshoofden uitgezonderd enkele groepen van hoogere ambtenaren.

Toeneming der pest op Java. In de week van 22 December '24 zijn op Java niet minder dan 22 gevallen van pest gerapporteerd, waarvan afdeeling Wonosobo 23, in Temanggoeng 12, gelang 43, Jogjakarta 6, Soerakarta 60, Klating Bojolali 133, Salatiga 53, Semarang 1, Kendal Batang en Pekalongan 30, Tegal 14, Bandjara en Poerbolingo 144.

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Uit den Volksraad.

De Locomotief (22 t/m. 24 Dec.) geeft overzicht van de volgende onderwerpen, in den Volksraad behandeld: de salarisvoorstellen; de salariscommissie de voorpraktijk; de verwerping van het nieuw 123 R.R.; de Goeroe-ordonnantie; het lot der salarisvoorstellen aangenomen.

De samenhang tusschen het wijzigingsvoorstel betreffende art. 123 R.R. en de wijziging der ordonnantie is het Soerabajasch Hbl. (23 Dec.) lijk. Nochtans — aldus het blad — heeft behalve Van Helsingen, niemand op het verband gewezen schen het opheffen van belemmeringen tegen de breiding van zending en missie en de vereenvoudiging van het toezicht op 't Islamietisch godsdienstonderwijs. In tegenstelling intusschen met het debat over art. 123 bleek bij de bespreking der goeroe-ordonnantie de genomenheid met het voorstel der Regeering. De ningen (zelfs tusschen fractiegenooten als de regent van Batavia en Bandoeng) uitte te loopen. Lat de vraag, of ten aanzien van het terekat-ondernemen verbreiding van mystieke leeringen, die niet zelden paard gaat met djimathandel) kan worden volstaan het repressief toezicht, dat na de wijziging der ordonnantie op het godsdienstonderwijs in het algemeen worden uitgeoefend. Niet slechts onder de vrijen regenten blijkt op dit punt verschil van meening staan. Ook onder die bij den P. E. B. zijn aangewezen heerscht geen eenstemmigheid, gelijk bleek uit de verklaring van den Pangeran Keesoemo Joesoed meerderheid der P. E. B.-regenten gaat met het wijzigingsvoorstel mede, maar niet zonder de nadrukkelijke waarschuwing, dat nauwlettend toezicht op de noodzakelijk wordt geacht.

Te Weltevreden is de dertigste algemeene vergadering van het Ned.-Ind. Onderwijzers Genootschap gehouden, onder den verschen indruk der salarisvoorstellen. (Java-Bode, 27 en 29 Dec.). In een hoofdstuk kritiseert de Java-Bode (27 Dec.) de „absoluten”

Pension Mevrouw OP 't HOLLAND

KRULLELAAN 37

Munt uit door goede keuken en billijke prijzen

Wordt door geoeede Indische Familie's aanbevolen

Haagsche Glazenwasscherij „Duinoord”

Schuytstraat 57 : DEN HAAG : Tel. 34644

FABRIEK VAN JALOUZIEËN, MARQUISEN EN ROLLUIKEN

Levering van alle soorten Timmerwerk

Wegens Liquidatie-Uitverkoop worden in groote partijen

WOLLEN JAPONNEN

tegen zeer goedkope prijzen uitverkocht.
GELEGENHEIDSKOOPJES VOOR INDIË.

SPIJSTR. 40 J. SCHULTE DEN HAAG

geest", die uit de inleidende toespraken bleek. Het *Bataviaasch Nwsbl.* (29 Dec.) meent aan een artikel van B.: *Het doel steeds meer benaderd*, plaats te geven, omdat het blad het met de „strekking” eens is en het inderdaad nu meer dan ooit noodacht, dat men in I. E.-kringen krachtig front maakt tegen elke poging om het openbaar Europeesch lager onderwijs naar te drukken.

De *Locomotief* (20 Dec.) wijst op de omslachten in de Volksraadsdebatten:

worden te veel en te overbodig lange redevoeringen gehouden. *Te veel* — doordat partijfracties de overwerpen niet altijd doelmatig onder haar sprekers versieren. *Overbodig lang* — doordat er schromelijk gebruik van rhetorische franje en ter zake niet diep toelichtingen wordt gemaakt. Men trekt heele reepen uit populaire handboeken om zich een schijnwelgeinformeerdheid te geven, men lascht onbekende persoonlijke ervaringen en herinneringen in, haalt heele bladzijden uit eigen vroegere redevoeringen aan, men citeert lange hoofdartikelen van geest-rijke periodieken, men put zich in eindeloze plegingen uit, men spitst zich op geleerde citaten makende frazen en menige redevoering draait zoon om de eigenlijkheid, dat ze de zaak waarom het ter nauwernood raakt.

De parlementaire redevoering is alleen dan mooi, wanneer zij inhoud heeft, een klemmend belevt, logisch opgebouwd en in een vorm, die den inhoud past. De persoonlijkheid zal zich in een redevoering evenzeer openbaren, maar niet dat zij opzettelijk naar voren wordt gebracht, doch dat de rede van den geest der persoonlijkheid is getrokken. Wie weinig te zeggen heeft, hij make het kort. Hiermee zal door den Volksraad veel tijd worden gewonnen, welke aan het onderzoek van de voorgelegde stukken kan worden besteed. Door zelfbeperking zal Volksraad zijn gezag en zijn invloed slechts kunnen vergroten.

Om een Jeneverstokerij. (Vervolg.)

het verzet tegen het plan tot oprichting van een jeneverstokerij in de Preanger is ook de *Deli Crt.* (29 Dec.) sympathiek, omdat er nobele bedoelingen aan grondslag liggen. Toch begrijpt de „D. C.” het verzet tegen deze fabriek niet goed, zolang de invoer van alcohol in al zijn vormen in Indië onbeperkt kan geschieden, mits men maar de noodige invoerrechten betaalt. En nu is het toch duidelijk — zoo volgt het blad — dat een fabriek in Indië zelf van niet vrij zal loopen. Wanneer men nu boven weet, dat de fabricagekosten van alcohol slechts fractie bedragen van den verkoopprijs met de daarop liggende rechten, dan is het duidelijk, dat een jeneverstokerij in Indië moeilijk zoo ernstige gevolgen hebben als men op Java in bepaalde kringen te meenen. Er bestaan trouwens verschillende alcohol-stokerijen, al produceeren die meestal voor de plaatselijke markt. Van veel grooter belang zou het o.i. om behoorlijke maatregelen te nemen tegen de clandestiene stokerijen, die goedkoop bocht aan de markt kunnen brengen en wel degelijk een slechten invloed uitoefenen. Vooral hier in de Buitengewesten die slechte invloed duidelijk na te sporen. Vooral om alle clandestiene stokerijen al zeer gemakkelijk te concurreren tegen de fabrikanen, die den jenever geven wat des keizers is. Als de geheel-onthouding op Java daarover eens een protestvergadering be- roep, dan lijkt ons dat heel wat nuttiger.

Volkeren-Psychologie.

De *Sumatra-Post* (9 Dec.) gaf een overzicht van de voor- en nadelen van de zeldzame Casimir naar aanleiding hiervan in de „Telegraaf” heeft. Thans behandelt de heer A. G. de volkeren-psychologie (de *Locomotief*, 24 Dec.) Hij schrijft o.m.:
„Bedenkt welke factoren ten aanzien van den menschen het wezen van een volk een rol spelen, en met welke invloeden, welke een zekere wijziging te veroorzaken roepen, men rekening heeft te houden, instemming gelezen hebben wat prof. Casimir „telegraaf” gezegd heeft: „Dubbel voorzichtig” — en zijner opmerkingen — „moet men zijn met de neigingen te trekken uit eene psychologische beschouwing over een volkskarakter. Dit is te rijk aan indische van verscheiden aard, dan dat er van het gemiddelde geen groote afwijkingen zouden voorkomen. Het is een middelste fout, die hierbij gemaakt wordt, is dan dat het materiaal zeer klein is ten opzichte van

het groote aantal, dat bovendien de methoden, om een geheel volkskarakter te onderzoeken, gedeeltelijk nog gevonden moeten worden, dan zal het duidelijk zijn dat bij den tegenwoordigen stand der wetenschap een schets over een volkskarakter niet meer dan een proeve kan zijn.” We kunnen deze woorden ten volle onderschrijven, al dient erkend te worden, dat er onder de Javanen meer éénheid in denken en voelen bestaat dan onder de volken van het westen.

Hoe grooter het aantal schakeeringen, hoe scherper de tegenstellingen bij de samenstellende deelen van een volk zijn, hoe meer kans men loopt door het aannemen van een gemiddelde in conflict te komen met de werkelijkheid. De Chineezers zijn allen zwartharig, maar in lichaamslengte verschillen de noordelijke Chineezers sterk van de zuidelijke broeders en ook in karaktereigenschappen. Hier moet men dus een scheiding aanbrengen evenals bij onze overburen, waar Engelschen, Schotten en Ieren moeilijk onder één psychologisch hoedje te vangen zijn. Wanneer men hier in Indië zegt: hij is het type van een Engelschman, kan men in zeven van de tien gevallen antwoorden: „is mogelijk, maar het is een Schot. Dit neemt natuurlijk niet weg, dat in sommige gevallen de Engelschen, Schotten en Ieren weer een zekere overeenkomst in denken en voelen kunnen vertoonen. Een bekend sinoloog schreef eens: „wel vijftig maal ben ik begonnen met een schets van „de Chinees” en telkens als ik de algemeene karaktertrekken heel scherp en duidelijk voor oogen had, ontmoette ik weer een Chinees, die heelemaal niet aansloot bij m'n voorstelling.”

De conclusies op het gebied der volkeren-psychologie zijn voorloopig nog conclusies, waarbij een duidelijke gebruiksaanwijzing niet gemist kan worden, en wie ze in een boek vereenigt, doet goed, als hij op den omslag laat drukken: *voorzichtig*. De Franschman, zegt men, is een geboren artiest en het kan niet ontkend worden, dat op velerlei kunstgebied Frankrijk den toon aangeeft. Toch zal het ieder, die biographie van Fransche schrijvers en dichters ter hand neemt, opvallen zoo veelvuldig als de klachten zijn over jarenlange miskenning en over de botheid van het groote publiek. Als we ons niet vergissen hebben we eens in „Wetenschappelijke Bladen” een artikel gelezen, waarin aangevoerd werd, dat ongeveer 60 pCt. van de Fransche schrijvers en dichters geboortig zijn uit hetzelfde deel van Frankrijk. Zoo'n feit accentueert de moeilijkheden.

Ned.-Ind. Thee in Amerika.

Er zit in de theecultuur inderdaad nog buitengewoon veel „muziek”. Wanneer men nagaat, dat het Amerikaansche volk van 110 miljoen zielen op het oogeblik bezig is geleidelijk een theedrinkend volk te worden, dan kan men eenigszins bevroeden, hoe groot de mogelijke uitbreiding kan worden van de wereldtheeconsumptie. Tot welke resultaten een eventuele succesvolle campagne zou kunnen leiden, moge blijken uit het simpele feit, dat het verbruik per hoofd in de Ver. Staten op het oogenblik slechts 0.86 lb. bedraagt tegen ongeveer 9 pond per hoofd in Engeland. Daar-entegen drinken de Amerikanen ongeveer 19 pond koffie per hoofd tegen de Engelschen nog geen pond. Het is nu maar zaak — zoo betoogen *Sumatra Post* (3 Dec.) en *Soer. Hbl.* (23 Dec.) — zich vasten voet te verwerven en daarbij is in de eerste plaats noodig, dat op kwaliteit wordt gewerkt. Het is een betreurenswaardig feit, dat de Javathee, die tijdens en vlak na den oorlog naar Amerika werd gezonden, ons een stuk achteruit heeft gezet. Dat moet worden ingehaald en vervolgens zal aan kwaliteit de hand gehouden moeten worden. En in de tweede plaats zal men den Amerikaan moeten leeren, hoe onze thee moet worden gezet, want het is een bekend verschijnsel, dat ze daarvan niet het minste begrip hebben. En in de derde plaats zal men een organisatie van pakkers en mengers tot stand moeten brengen, want ook daarvan hangt zeer veel af. Dit echter is een bedrijf, dat groote ervaring eischt en dat zich moet weten aan te passen aan de bijzondere eigenschappen en voorliefde van een bepaald volk. Veel voorbereiding zal derhalve noodig zijn.

De heer *William A. Ukers*, redacteur van „The Tea and Coffee Trade Journal”, dat te New York wordt uitgegeven, maakt momenteel een reis door alle thee produceerende landen. Zijn doel is om door een grootscheepsche advertentiecampagne het gebruik van thee in Amerika aan te moedigen. Aangezien hij een erkende autoriteit is op thee- en koffiegereedschap kan zijn actie mogelijk van grooten invloed zijn.

Het *Bataviaasch Nwsbl.* (24 Dec.) geeft een verslag van een lezing, door den heer *W. H. Ukers* te Weltevreden gehouden, over zijn wereldreis. Wij ontleenen

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling van Werken van verschillende bekende Meesters

TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN.
Th. Baumgartner, W. Thony, J. L. Jongsma, H. Dekker, Chr. Soer, Stengel, A. J. Zwart, J. v. Rossum, P. de Regt, E. Moll, M. v. Waning, G. Munthe, B. Vieggers, B. Brouwer, T. Offermans, W. Wijens, C. Koppenol, Henricus en J. Leurs, gedurende de maand October, in de KUNSTZAAL ZEESTR. 65a naast Panorama Mesdag
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

Wordt gevestigd

Thomsonlaan 93

DEN HAAG

Vleeschhouwerij „Insulinde”

Ex-Leverancier van Z.-Excell. G.-G. van N.-I.
De Graaf van Limburg Stirum.

Uitsluitend Hollandsch Vleesch

Aanbevelend, K. TERPSTRA

Rij-Onderricht
Pensionstallen
Handel in Luxe Paarden

Duinstr. 6 : Tel. 50016
... SCHEVENINGEN ...

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

J. W. H. BURGERS

FOTOGRAAF

ARNHEM

C. DE BRUIJN

Bankertstraat 43 Telef. 34088

Importateurs, Vleeschwaren
Koloniale Waren
Indische Ingrediënten
Bezorging door de geheele stad

BIJ VESTIGING

te 's-GRAVENHAGE uit Oost- en West-Indië, is het vertrouwde adres voor RUND, KALFS- en VARKENS-VLEESCH bij

G. J. VAN 'T RIET

KRANENBURGWEG 91, TELEF. 50854

Dames- en Heerenkleermakerij H. C. ZIECK

van Slingelandtstraat 154, bij het Fred. Hendrikplein
TEL. 52298 - DEN HAAG

Vraagt mijn uitgebreide collectie in

Whipcord en Tropical

Prima Stoffen. Billijke prijzen.

Heeren Costumes v.f. 60.- Dames Costumes v.f. 70.-

Atelier v. Reparatie, Keeren, Chem. Reinigen en Opperseren

GALERIES DE FRANCE
FAHRENHEITSTRAAT 745
Bereikbaar met Lijn 3-7-12

AFDEELING
DAMESKLEEDING
LINGERIES
HOEDEN
EN KOUSEN

UIT DE VERTE
stelt de Radio U in staat de Savoy-Havanah Band te Londen te hooren

VAN DICHTBIJ
kunt U echter de **RUSSIAN NORTH STAR** hooren in het **PALAIS DE DANSE** Bezuidenhout II - Den Haag
Orchestre the Russian North Star Jasz Band. Dir. GEORGE NANCKCHOUNIAN.

Elken Zaterdag en Zondag Matinée v. 3.30 tot 5.30 u.

E. J. VAN WESSEL
FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ
RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH
FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN VLEESCHWAREN. UITSLUITEND te KWALITEIT INLANDSCH VLEESCH

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.

TELEF. 53634 (3 lijnen) :- DEN HAAG.

ETAGEWONINGEN TE HUUR
van af f 41.— per maand
in Bloemenkwartier te s-Gravenhage. Dagelijks te bevragen: Valkenboschkade 400.
Kantooruren 9-12.30 en 1.30-5 uur. :
Telefoon 31069.

ONROESTBAAR STAAL
Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangestast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen
Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULDE
Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3. Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij Zult
Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.
Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de **O. L. V. E.**

hieraan, dat de Japansche thee-handelaren zich zeer wel bewust zijn van de sterke daling van den export van Japansche thee naar Amerika. Leverde Japan slechts enkele jaren terug nog circa 46 procent van de geheele consumptie in Amerika, dit percentage is in 1924 gevallen tot ongeveer 21 procent. Ook China en Formosa hadden een daling te constateeren, terwijl India, Ceylon en Java een vrij aanzienlijke vermeerdering boekten. De Japanners zijn vast besloten hun aandeel in Amerika's thee-verbouw terug te winnen. Japan's theehandel is feitelijk in de eerste plaats te danken aan Amerika, dat bijna de eenige klant is. Spr. sprak zijn bewondering uit over hetgeen hij zag van de theecultuur op Sumatra en op Java. Het proefstation te Buitenzorg levert meer en betere resultaten op dan de proefstations in het buitenland. Vooral de wetenschappelijke onderzoekingen onder leiding van dr. Bernard hebben spr. sterk getroffen. Men heeft te Buitenzorg ontdekkingen gedaan, o.a. de ontdekking van een middel, dat wellicht geschikt zal worden bevonden voor een afdoende bestrijding van de helopeltis. Ook aan dr. Menzel brengt spr. een woord van hulde. Spr. raakt in vuur, wanneer hij het heeft over zijn bezoek aan de beroemde Pengalengansche ondernemingen, met hare schitterende fabrieken. Hij heeft den indruk gekregen, dat men daar inderdaad uit de thee-cultuur haalt, wat er uit te halen is. Het resultaat is een „fine and clear tea”. Spr. motiveert zijn meening, dat „prohibition” de beste methode is om het verbruik van thee en koffie te bevoorren. Deze beide dranken toch zijn de eenige stimulerende dranken, welke zonder nadeelige gevolgen voor het lichaam, de plaats kunnen innemen van alcohol. Tijdens zijn wereldreis constateerde spr. dat prohibition, althans vermindering van het drankmisbruik overal ter wereld, maar vooral in Europa intreedt. Vervolgens geeft spr. een uiteenzetting van zijn meening hoe het thee-verbouw in de Ver. Staten op de beste wijze bevorderd kan worden. Er moet geadverteerd en propaganda gemaakt. Spr. kan de Indische thee-industrie slechts aanraden een fonds te vormen, ten behoeve van propaganda voor Java- en Sumatra-thee. Daarna zou een commissie van vijf, drie Java- en twee Sumatra-planters naar de Ver. Staten kunnen gaan, om plaatselijk een onderzoek in te stellen. De Tea Association of the United States zal zulk een commissie steeds gaarne van advies dienen. Ten slotte brengt spr. warme hulde aan een twaalf personen, die zeer veel gedaan hebben voor de thee-industrie, de heeren K. A. R. Bosscha en dr. Bernard.

De eerste elektrische locomotief.
Einde Januari worden — volgens de Loc. (22 Dec.) — de eerste zware Zwitsersche elektrische locomotieven voor de Staatsspoorwegen op Java verwacht. De locomotief werd gebouwd door de firma Brown-Boveri & Cie, Baden in Zwitserland, die zich een wereldreputatie op electrotechnisch gebied verworven heeft en in onze koloniën vertegenwoordigd wordt door de firma Lindeteves-Stokvis. Een tweede locomotief, geheel gelijk aan de eerste en eveneens vervaardigd door de firma B. B. C., volgt haar zuster binnen enkele dagen. Het interessantste bij deze B. B. C.-locomotieven is de overbrenging tusschen motoren en wielen, die een tandradoverbrenging laat zien, die in alle richtingen een speling toelaat tusschen motoras en wielas. De overbrenging is gepatenteerd. De zware koppelstangen welke bij alle stoomlocomotieven en bij andere typen van electro-motoren voorkomen, zijn bij dit systeem niet noodig. De firma Brown Boverie heeft voor de staatsspoorwegen in Zwitserland, het land van de electriciteit, meer dan 50 locomotieven met deze speciale overbrenging gebouwd.

UIT DE INLANDSCHE PERS.
Is een inheemsch lid van den Volksraad wel een vertegenwoordiger van de inheemsche bevolking in Ned.-Indië?
I.
Deze vraag beantwoordt de heer A. Soetan Sinaro in de „Oetoesan Melajoe” van 9 Augustus 1924 op de navolgende wijze.
Hij wijst in zijn artikel in de eerste plaats op het feit dat in de „Oetoesan Melajoe” reeds zoo vele malen de aandacht van de lezers werd gevestigd op zekere eigenschappen, welke in den Volksraad door den heer Laetan werden ontplooid en zeker niet het minst als een vooruitgeschoven partijman van den Economischen Bond in Ned.-Indië.

BESCHIKBAAR.

Die positie is van zulk eene algemeene bekendheid, dat de schrijver het niet noodig acht daarop verdere toelichting te geven.
Hetgeen echter de aandacht heeft getrokken, opvallende houding van den heer Laetan in den raad, welke er op wijst, dat hij denkt, dat, sprekt, hij dit doet als een afgevaardigde van Minangkabauers, van welke volksgroep hij echter mer een mandaat ontving en die hem ook nooit gekozen.

Het spreekwoord zegt „eene menselijke tong geene beenderen” en de mensch kan daarom bij het bruiken van dat instrument alles zeggen, zooals goedgevoelt, zonder de gevolgen daarvan te overwegen zonder te bedenken dat die menselijke stem wel het geluid van een tijger kan weergeven.
Het is, volgens den schrijver, niet te ontkennen, men in den Volksraad weet, dat de heer Laetan in Minangkabausche wereld eene persoonlijkheid is. Men moede is niet alleen, doch ook dat hij den Minangkabauers heeft opgewekt, hetgeen anders gebleken in de jongste ter hoofdplaats Padang (kust van Sumatra) plaats gehad hebbende vergadering, waarin tal van aangelegenheden werden besproken en de naam van den heer steeds in ongunstigen zin, op ieders lippen lag.
Men protesteerde toen tegen zijn optreden. Men rekening houdt met de belangen van het Minangkabausche land en volk en van de uitgezwermden Minangkabauers, hetgeen toch als zijn voornaamste taak moet worden beschouwd en welke hij blijkbaar zuimt.

Den 13en Juli 1924 had ook ter hoofdplaats Padang eene protestvergadering van de daar aanwezige Minangkabauers plaats, met geen ander doel dan, evenals Padang, te laten blijken van de ontstemming tegen den heer Laetan, meer in het bijzonder wegens zijn genomen houding in zake „Landrente en het Pandjang”.

Deze vergadering was zeer druk bezocht, en werd zakelijk door Minangkabausche handelaren, die groote belangstelling en vreugde naar de spreker luisterden en die eene tegenactie voorstelden als te wijzen tegen de handelingen van volksafgevaardigden die dit in de werkelijkheid niet zijn.
Men had den heer Laetan opgeroepen voor deze vergadering, ten einde hem de gelegenheid te geven persoonlijk te verdedigen, doch hij was niet verschenen. Van verschillende zijden waren telegrafische berichten aan het adres van den heer Laetan binnengekomen, waaronder één van de Minangkabauers in de Residentie Palembang, gericht aan de Vereeniging „Hindia” waarin instemming werd betuigd met de motie, door de Bataviasche vergadering zou worden gebracht.

Kortom, overal waar het Minangkabausche stroomde, kwamen protesten en verwijtingen tegen het optreden van den heer Laetan als raadlid.
Naar de meening van den schrijver heeft de Bataviasche vergadering het bewijs geleverd dat Minangkabausche volksziel is ontwaakt en dat waakzaam is en zich rekenschap geeft van de gebreken, welke in hare omgeving plaats vinden.

Ook heeft zij geleerd wie men als voorstander als tegenstander kan beschouwen van de behartiging der Minangkabausche volksbelangen en dat men het Hertogspark uiting kan geven aan gevoelens die Minangkabauers bezwaren en die aan Hooger Bestuur zekere ernstige stof tot overdenking zullen geven.
De Volksraad, zooals die thans is samengesteld, nog geen college, dat de Volksgroepen van Ned.-Indië vertegenwoordigt, doch meer een adviseerend lichaam behoeve van de Indische Regering.

De heer Hadji Agoes Salim spreekt daarvan in geschriften als van eene komedievertooning, veel wordt gepraat.
De Bataviasche koetsiers noemen het Hertogspark gebouw het praathuis, hetgeen zeker ongepast is. Een college, dat over tal van Indische miljoenen schikt en de vraag doet oprispen of het niet vele dier miljoenen te besteden voor scholen van lager Onderwijs. (Wordt vervolgd)

UIT DE CHINEESCHE PERS.
De Chineezen, die in Ned.-Indië blijven w...
Er zijn vele Chineezen in Ned.-Indië, zoo schrijft in de „Perniagaan” van 25 Augustus 1924, die denken dat, als zij schreeuwend verkondigen Chineesch onderwijs.

J. L. DEBIJE : DEN HAAG
Weimarstraat 171 A en B Telefoon 35391
IJzerwaren, Gereedschappen
voor Vaklieden - Amateurs
Verzending naar de Tropen onder garrantie

Bij **STEVENS & CO's EFFECTENKANTOOR**
 REGENTESSEPLEIN 24 DEN HAAG TEL. 34210-34211
 Speculeert men alle fondsen met
10 % SURPLUS
 zonder verplichte bijstorting
 OPGERICHT 1918

**NEDERLANDSCHE
 HANDEL - MAATSCHAPPIJ**
 Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
 Statutaire Reserve - 20,045,032.-
 Buitengewone Reserve - 22,660,000.-
 Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
 Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.
 Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
 Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.
 In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
 Incasseeringen en Financieringen.
 Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
 Reiscredietbrieven.
 Deposito's.
 Rekeningen-Courant.
 Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

aan te willen blijven, zulks een voldoende bewijs van
 gehchtheid aan den Chineeschen stam is.
 Doch de schrijver kan dat rumoerig getuigen, het-
 welk, zijns inziens, voortspruit uit de zucht om zich als
 een knap mensch voor te doen, niet bepaald prijzen,
 omdat hij alleen die Chineezers kan loven, die in de
 werkelijkheid blijken geven van Chineeschen stam te
 zijn.
 Hij wijst in dit verband op het feit, dat, terwijl de
 handelsartikelen in de Chineesche toko's van billijker
 prijs zijn dan in de Europeesche winkels, de Chinees
 niettemin zijne inkoopingen toch in deze doet, onder het
 zoogenaamde voorwendsel dat de Chineesche artikelen
 verslucht zijn.
 Zulk een optreden is, naar schrijvers meening, een
 even groot bewijs van gebrekkig stamgevoel als het feit,
 dat men, ten einde zoogenaamd de Chineesche industrie
 te helpen, Japansche goederen goedkoop inkoop en
 daarop dan een Chineesch etiket aanbrengt.
 De Japanners handelen anders. Eén van de te Sin-
 core gevestigde Chineezers had een handel in scheeps-
 artikelen.
 Hij had de leverantie op de Japansche oorlogschepen,
 de Singapore aandeden, doch toen de Japanners de
 ontevredenheid van het bedrijf opmerkten, openden zij
 een eigen handel in die artikelen, welke door de
 groote Japansche Stoomvaart Maatschappijen werd ge-
 handeld en met het gevolg dat de leverantie aan de Ja-
 pansche oorlogschepen geheel ophield.
 De schrijver stelt hierbij de vraag of de Chineezers in
 Ned.-Indië dat Japansche voorbeeld niet zouden kunnen
 of willen volgen?
 Het is wel de moeite waard hier op te merken, dat,
 terwijl de Chineezers eeuwen eerder verblijf hielden in
 Ned.-Indië dan de Japanners, eerstgenoemden, bij het
 berichten van toko's door laatstgenoemden, zelfs vroe-
 ren in loondienst te mogen treden als koelie en dat de
 Chineesche handelaren de Japansche hulp inriepen voor
 het verkrijgen van goedkope handelsartikelen.
 Het spreekt vanzelf, dat, wanneer de Japansche goe-
 deren eenmaal gewild zijn, de Japanners de prijzen daar-
 aan wel zóódanig zullen stellen dat er geen Chineesche
 koopers meer te vinden zullen zijn.
 Doch het zijn niet alleen de Japanners, die de Chine-
 zers in hun handel nadeel toebrengen.
 De Malang bijv. zijn Chineezers die, afkomstig van het
 eiland Formosa, thans Japansch onderdaan zijn.
 Deze personen, hoewel van Chineeschen stam, staan
 op Java vijandig tegenover hunne rasgenooten en nemen
 een hooghartige houding aan, aangezien zij meenen dat
 zij als onder Japansche vlag levende, op een hooger plan
 staan.
 De Chineezers, die in Ned.-Indië willen blijven wonen,
 willen zeker wel geene relaties willen aanknopen met
 rasgenooten, die op zulk eene wijze hun eigen stam ver-
 den.
 Hoewel niet sterk in aantal, ligt in dat optreden toch
 een toekomstig gevaar, dat moeielijk te bestrijden zal
 zijn, waar in Indië eenstemmigheid en samenwerking in
 de Chineesche samenleving ontbreken en iedere Chinees
 gewoonlijk op zich zelf is aangewezen en voor zich zelf
 werkt.

Opening van de Pasar Gambir te Batavia.
 Zaterdag den 3sten Augustus 1924, des avonds ten 5
 ure waren tal van belangstellenden in het midden van
 het Pasar Gambirterrein, ter hoofdplaats Batavia ver-
 ten einde getuige te zijn van de opening der
 Markt.
 De Resident Schenk de Jong hield bij die gelegenheid
 een toespraak, waarbij hij zijn dank uitsprak aan de
 aanwezigen voor hunne komst en aan de besturen van
 de jaarbeurs te Bandoeng en van de Jaarmarkten van
 de Soerabaja en Soerabaja voor de ontvangen mede-
 werking.
 Z.H.Ed.G. hoopte dat door samenwerking het beoogde
 doel zou worden bereikt, n.l. het op hooger peil voeren
 den Indischen Handel en de Indische Nijverheid en
 verbeteren van den Inlandschen landbouw en van
 den Inlandschen veestapel.
 Verder wees de Resident op de vele veranderingen,
 die met steun van verschillende zijden waren tot
 stand gekomen op deze Markt, en meer in het bijzonder
 op sport, zoodat men thans de prestaties van een
 Hippique en van voetballers kon aan-
 zien.
 Voor den ondervonden steun werd ook de pers dank
 gezegd.
 Het een driewerf hoera op H. M. de Koningin en met
 de afsluiting van het noodige Chineesche vuurwerk, werd
 een glas champagnewijn de Pasir Gambir geopend
 (,Perniagaan", 25 Aug. 1924).

Literatuur-Overzicht.

Gedenkboek Deli-Batavia Maatschappij.
 Ter gelegenheid van haar vijftig-jarig bestaan op 1
 Februari heeft de Deli-Batavia Maatschappij een ge-
 denkboek uitgegeven, uitgevoerd in heliotype door de
 firma L. van Leer en Co. te Amsterdam.
 Na een kort voorwoord van de Directeuren F. de
 Fremery en E. H. de Vries, is de heer M. Moresco aan
 het woord voor een beschrijving der geschiedenis van
 de jubilerende maatschappij, die op bescheiden voet
 begonnen, thans werkt met een kapitaal van negen mil-
 lionen gulden, en bij zusterinstellingen ook voor eenige
 miljoenen betrokken is.
 Tusschen den tekst zijn de portretten opgenomen van
 verschillende vroegere directeuren en van het tegen-
 woordig bestuur, terwijl het geheel besloten wordt door
 een reeks platen welke op de gebouwen der Mij. en op
 het bedrijf ter Oostkust van Sumatra betrekking hebben.

Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde.
 Inhoud van Deel LXIV, afl. 1-2. Sternkunde und
 Sterndeuterei im malaiischen Archipel, von Alfred
 Maass. — Ethnografische aantekeningen omtrent de
 Gouvernementslanden in de boven-Kapoeas, Wester-
 afdeeling van Borneo, door M. A. Bouman. — De
 Krsnayana aan Panataran, door P. V. van Stein Callen-
 fels. — Een Bantamsch gezantschap naar Engeland in
 1682, door W. Fruin-Mees. — Het Lingga-heiligdom
 van Dinaja, door Dr. F. D. K. Bosch. Met Naschrift van
 Dr. B. Schrieke. — Systeem van oudheidkundig onder-
 zoek, door P. J. Willekes Maedonald. — Inlands onder-
 wijs van overheidswege in de Padangse bovenlanden
 vóór 1850. De grondlegger. Zijn invloed en zijn persoon-
 lijke bemoeienissen op dit gebied, door H. E. Steinmetz.
 — Boekbespreking: The children of the Sun, by W. J.
 Perny, door Dr. A. C. Kruijt. — Uittreksel uit de Notulen
 der Algemeene en Directievergaderingen van het Kon.
 Bat. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Djawa. Orgaan van het Java-Instituut.
 Inhoud van jaarg. 4, No. 4. Programma van het Con-
 gres van het Java-Instituut te Djogjakarta op 24-27
 Dec. '24. Praeadviezen. a. Welke waarde hebben de
 Oud-Javaansche monumenten voor de huidige en toe-
 komstige cultuur? door F. D. K. Bosch, Radjiman (R. T.
 Wediadinigrat), Ir. A. van Leeuwen, Ir. H. MacLaine
 Pont. — b. Op welke wijze kan bij de opvoeding van
 landskinderen de inheemsche cultuur meer tot haar
 recht komen? door W. D. P. Corporaal en R. Sasraso-
 ganda. — De nationale Spraakkunst, door Pastoor van
 Lith. — Stellingen M. Soeriadiredja: Op welke wijze kan
 bij de opvoeding der landskinderen de inheemsche cul-
 tuur meer tot haar recht komen?

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.
 Hoofdzakelijke inhoud van No. 26 (27 Dec. '24). Be-
 mesling van koffie- en rubbertuinen met kunstmest-
 stoffen, door Dr. A. J. Uité. — Soekaboemische en
 Rubberplantersvereniging. (De bevolkingsrubbercultuur
 op Sumatra, door Wijnaendts van Resandt). — Land-
 bouwzaken in den Volksraad (vervolg). — De wortel-
 ziekten van klappers. — Het wereldgebruik van koffie.

Cinchona. Kort meded. betreffende de Kina-cultuur.
 Uit den inhoud van jaarg. I, No. 2. Bericht omtrent de
 Gouvernements Kina-onderneming over het eerste half-
 jaar 1924. — Over den bloei van jonge Ledger-enten,
 door Dr. C. Spruyt. — Over de factoren die van invloed
 zijn op een juiste bemonstering van partijen kinabast,
 door Dr. M. Kerbosch. — Eenige gegevens omtrent de
 toepassing van Leguminosen op hooggelegen onderne-
 mingen, door Dr. M. Kerbosch. — Over schade in kina-
 speenbedden veroorzaakt door zwarte mijten, door Dr.
 Ch. Bernard en Dr. M. Kerbosch, benevens een drie-
 taal andere bijdragen over schadelijke insecten en kina-
 aanplantingen.

Orgaan van de N.-I. Officiersvereniging.
 Het Nov.-nr. bevat o.m. De operatiën der Centralen
 tegen Servië (1914-1916). — Eenige mededeelingen over
 Atjeh, door A. Merkelbach. — De kommandostem, door
 H. L. Roelfsema. — De toekomstige officierssalariissen,
 door A. van Pelt. — Inleiding tot een herziening van het
 militaire tuchtrecht, door F. T. — Volksraad. Behand-
 ling van het ontwerp-vlootwet 1925.

Indisch Militair Tijdschrift.
 Jaarg. 1924, No. 12. De veldtocht in Zevenbergen, door
 H. G. — Het Duitse Infanterievoorschrift (slot), door
 M. R. H. Calmeyer. — De ruitverdeling van topogra-
 fische kaarten, door M. Boerstra. — Het luchtwapen in

Nederlandsch Indische Handelsbank
 Amsterdam Batavia Den Haag
 Amoy, Ampenan, Bandoeng, Bombay, Cal-
 cutta, Cheribon, Gorontalo, Hongkong, Kobe
 Makassar, Medan, Menado, Palembang
 Peka'ongan, Probolinggo, Semarang,
 Shanghai, Singapore, Soerabaya, Swatow,
 Tegal, Tjilatjap, Weltevreden
 Kapitaal f 55.000.000.- Reserven f 20.000.000.-

DE BAS & Co., Bankiers
 HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE.
 BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN
 :: Safe-Inrichting ::

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-M^{ij}
BRANDSTOFFENHANDEL
 DENNEWEG 67a TELEPHOON
 DEN HAAG 14427
 Wensch gij te ontvangen te kwaliteit
 brandstoffen, tegen billijken prijs en
 gegarandeerde maat bel dan op 14427.

Leden van O. en W., eet steeds
KLINK'S FIJNE BELEGDE
BROODJES PEKELVLEESCH
 ROASTBEEF
 HAM, ENZ.
 Aanbevelend, W. F. KLINK,
 Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811
 Wordt ook thuis bezorgd.

GELD.
ROTTERDAMSCH CREDIETBANK
 Speelmanstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 71359
 kapitaal beschikbaar voor den Handel en particulieren,
 hypotheek met borg, ambtenaren ook zonder borg.
 4 pCt. rente en 2 pCt. administratiek. Geen nieuwe
 aansprakelijkheid vereischt. Indische verlofgangers met
 borg; kunnen ook verlofg. zijn. Postz. v. antw. insl.
 Soliede tusschenpersonen gevraagd.

Willem v. d. Waals
 HEERENKAPPER — v/h Chef van de Firma JUSTMAN JACOB
 IEPLAAN, hoek Populierstraat No. 2 — Telefoon 31168
 GEVESVIGD SEDERT 1916
 VOLGENS DE MEEST MODERNE EISCHEN INGERICHTE
Heeren Kapsalon
 Groote Collectie PARFUMERIËN en TOILETARTIKELEN
 tegen zeer concurrerende prijzen

Het beste adres
 voor de levering van Koloniale Waren
 en Comestibles is
P. VROLIJK, Haagsche str. 1
 Telefoon 52159
 THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

WEEFSCHOOL „SMEDA”
 MARGARETHA VERWEJ
 AMSTERDAM DEN HAAG BLARICUM
Handweefwerk Egyptisch vlechten
Raffia werk
 LESSEN EN CURSUSSEN

... van dit gebied weinig of niets toegevoegd. De heer De Goeje somt zooveel onzekerheden op in het stroomgebied van de Boven Corantijn, dat dit reeds een nader onderzoek dringend noodzakelijk maakt.

Onder het hoofd „Naar de oplossing” heeft „De Surinamer” van 12 December een interessant artikel over de draadloze verbinding van Paramaribo, zoowel met het buitenland als met de buitendistricten. Het station te Paramaribo zal contact hebben met de draadloze van St. Martin, die het tusschenstation moet worden van Martinique het voor den kabel is. Zou St. Martin geregeld contact kunnen krijgen met New York, dan kunnen langs dien weg de telegrammen van Paramaribo naar Europa worden doorgezonden. Of St. Martin te eeniger tijd deze verbinding tot stand zal brengen weet de schrijver niet. Eer. feit is het echter, dat het om hier toe te geraken aan zeer hooge eischen moet voldoen, niet alleen in technisch opzicht, doch ook wat zijn personeel aangaat. De Amerikaanse stations onderhouden n.l. geen contact met stations waar de bediening ook maar het minst te wenschen is. Suriname moet reeds van den aanvang af over een personeel beschikken wil het zich in het verkeer een goeden naam verzekeren. Op het oogenblik heeft Suriname reeds een goeden naam te hebben, maar zoover het enkele malen met het buitenland heeft gecorrespondeerd.

In elk geval — aldus „De Surinamer” — zal onze draadloze verbinding zoowel met de overzeesche districten als het buitenland in den loop van 1925 een naam krijgen. En dit mag wel tot vreugde stemmen na al de doorgestane ellende met den permanent defecten draad.

„Suriname” van 5 December vertelt in een artikel, dat Paramaribo staat „Een draadloos station voor één gulden”, hoe Paramaribo aan zijn draadloos station gekoppeld is. Tegenover wijziging van eenige bepalingen van de telegraf-verordening heeft de Bauxiet-maatschappij de verzekering gegeven, dat met kracht zou worden voortgegaan met de ontginning en verklaarde zij zich bereid om tegen ontvangst van... één gulden haar draadloos station in den cultuurtuin aan het Gouvernement te dragen. „Suriname” merkt hierbij op: Wij voor ons achten van groot belang de verzekering van de Maatschappij dat krachtig met het werk worden voortgegaan. De mogelijkheid is zelfs niet gesloten dat eventueel ook tot belangrijke uitbreiding der werkzaamheden wordt overgegaan. Er zullen weer vele handen te Moengo noodig zijn, hetgeen uitkomst zal betekenen in deze tijden van malaise toenemende werkloosheid in het land.”

„Het Vaderland” van 28 Januari een artikel (eigen naam) over de geneeskundige school te Paramaribo, die eindigt: De school heeft haar bestaansrecht bewezen, zij kost het gouvernement niets en levert goede krachten af. Men kan men al niet verlangen.”

De heer G. J. Staal, oud-gouverneur van Suriname, die aanvangende Donderdag 29 Januari, voor de Volksuniversiteit te Amsterdam een cursus van zes lessen behandelde over „Suriname”. De behandelde zaken waren: Geschiedenis, land en water, Staatsinrichting. Bedrijven: landbouw, mijnbouw, vervoer, Handel en verkeer, Immigratie en koloniale bedrijven. Onderwijs en eeredienst. Armen- en ziekenzorg. Geldmiddelen. Pogingen tot economischen opbouw. Toekomstvisies en verwachtingen. De verzoeken te verkrijgen op het secretariaat der Volksuniversiteit, Heerengracht 545.

De link bezette zaal van Pulchri te 's-Gravenhage werd op Prof. Dr. Pulle Donderdagavond 29 Januari een interessante lezing, met een groot aantal zeer mooie teekeningen, gehouden over een expeditie in de binnenlanden van Suriname. In de veronderstelling dat de andere rubriek hierover verslag wordt gedaan, wordt wij niet op de lezing ingaan¹⁾.

... daard; zie het verslag van den Secretaris der afd. 's-Gravenhage op blz. 65 hierachter.

J. E. VAN VEEN 's-GRAVENHAGE, Tel. 52983
 Van Hoornbeekstraat No. 61
Eerste klas Schoenmakerij
... en Reparatie-Inrichting ...
 Extra bewerking voor ABNORMALE EN GEVOELIGE VOETEN.

Eenigen tijd geleden namen wij in dit blad de vragen op door het Tweede Kamerlid Boon aan den Minister van Koloniën gedaan betreffende de door het Departement van Koloniën uitgelokte Koninklijke opdracht aan den Gouverneur van Suriname om een koloniale verordening in te trekken. Het antwoord van den Minister was zoo uitvoerig dat wij er niet aan konden denken het over te nemen. In „Het Vaderland” van 24 Januari komt de heer A. S. J. Fernandes, oud-Griffier der Koloniale Staten, op deze kwestie terug en bestrijdt uitvoerig de uiteenzetting van den Minister.

„De Nieuwe Financier en Kapitalist” van 25 Januari is ons toegezonden. Daarin een artikel „Nederlands twaalfde provincie”, handelende over de Surinaamsche Bank, die den 19en Januari haar zestigjarig bestaan heeft herdacht. Een zeer waardeerend artikel.

Curaçao.

Politie.

Wij ontvingen het Verslag van bestuur en staat van Curaçao, zooals men, blijkbaar in verband met de laatste grondwetsherziening, het vroegere Koloniaal Verslag is gaan noemen. Vol belangstelling sloegen wij aanstonds het hoofdstuk E. Wetgeving, Rechtswezen en Politie op. Het is weer fraai, wat over de politie in het verslagjaar (1923) wordt meegedeeld. De sterkte bestond uit: 4 hoofdagenten, 16 agenten eerste klas en 97 agenten tweede klas, w.o. 20 militairen. Hun gedrag, ijver en bekwaamheid lieten te wenschen over. Twee hoofdagenten, 3 agenten eerste klas en 54 tweede klas beliepen samen 74 straffen, t.w. 8 berispingen, 11 intrekkingen van vrije dagen, 45 strafdiensten en 10 boeten, terwijl een tijdelijk agent eerste klas wegens wangedrag teruggesteld werd tot agent tweede klas. Ongeveer 50 pCt. van het politiecorps is dus disciplinair gestraft. Dergelijke toestanden zijn wij langzamerhand wel gewoon, maar nieuw en erger nog is deze opmerking: „De — onlangs eervol ontslagen — inspecteur gaf aan de manschappen gedurende het verslagjaar theorie. De tucht scheen echter, door de opvattingen, die hun omtrent de onderwerpenheid aan hun meerderen werden bijgebracht, niet te veel te zijn gebaat. Deze opmerkingen schijnen het eens heel kras te willen zeggen, met de noodige omzichtigheid. Stel eens, dat de tucht wel te veel was gebaat, dan zou den inspecteur misschien een verwijt kunnen worden gemaakt. Nu echter heeft de inspecteur den manschappen zoodanige opvattingen omtrent onderwerpenheid aan hun meerderen bijgebracht, dat de tucht niet te veel gebaat is. Inderdaad belangrijk genoeg, om het mee te deelen in een „verslag van bestuur en staat”.

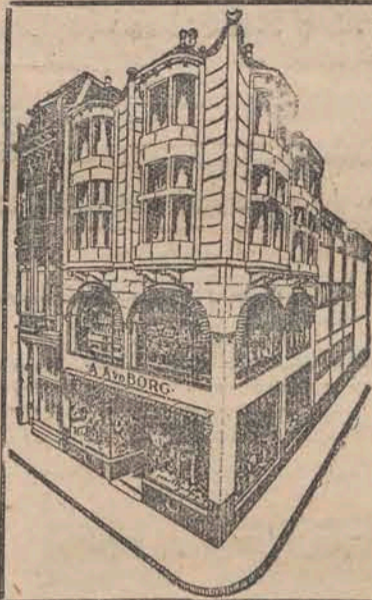
Of is misschien bedoeld, wat ieder weldenkend mensch er in lezen zal, dat de inspecteur zijn taak zóo verkeerd heeft opgevat, dat de tucht niet veel gebaat is. Dan is dit een hoogst ernstige aanklacht tegen dien ambtenaar, die wel wat meer gedocumenteerd had mogen worden. Het is te hopen, dat die ambtenaar het daarbij niet laat zitten, maar den weg zal vinden of van schulderkenning of van eerherstel. Het is toch ook wel zielig! Daar heeft men een keurcorps van politieagenten, hoofdagenten, agenten 1e en 2e klas, gewend aan een voorbeeldige tucht, doordrongen van de meest hoogstaande opvattingen omtrent onderwerpenheid aan hun meerderen en daar komt zoo'n gepensioneerde hoofdinspecteur uit Amsterdam, die natuurlijk van al die dingen geen ziertje verstand heeft, en die zal nu eens van die averechtsche Hollandsche opvattingen aan een Curaçaoschen politieagent trachten bij te brengen. Dat moet niet gaan.

Er is slechts één verontschuldiging, en wel deze: wij hebben in de vorige Koloniale Verslagen er niets van kunnen vinden, dat de Commissaris van politie eerst getracht heeft den nieuwen inspecteur theorie te geven in de Curaçaosche opvattingen omtrent de onderwerpenheid aan zijne meerderen. Maar misschien had de inspecteur er om moeten vragen en heeft hij dit nagelaten. Trouwens — 't zou toch wellicht boter aan de galg gesmeerd zijn. Zoodat toch weer de inspecteur, en deze alleen, de schuld draagt!

Havenverbetering.

De Amigoe schrijft: „Bij geruchte vernamen wij dezer dagen, dat hier binnenkort een oud-kapitein van de Nederlandsche Marine verwacht wordt, met opdracht

NIJMEGEN
H. J. C. TER HORST
 v.l. N. V. PROVINCIALE IJZERHANDEL
 MOLENSTRAAT 126, Tel. No. 1835 NIJMEGEN.
 SPECIAAL ADRES voor
complete Keuken-Inrichtingen

A. A. v. d. BORG
 Broerstraat 43
 NIJMEGEN
WARENHUIS
 voor
 Galanterieën,
 Porcelain-, Glas- en
 Emaillewaren,
 Borstelwerk,
 Schoonm.-artikelen,
 Lederwaren, Staal-
 en Mandenwerk,
 Groote keuze
 Kinderspeelgoederen
 Dagelijks iets nieuws.
VASTE PRIJZEN
 à CONTANT.

P. TH. VIS, BANKETBAKKER
 ST. ANNA STRAAT 250 HOEK GROENESTRAAT
 NIJMEGEN •• TELEFOON 950
EERSTE KLAS BANKETBAKKERIJ
 Specialiteit in Boterspeculaas

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST
HET UITGEBREIDSTE
KOOKBOEK
 GEB. IN LINNEN STEMPELBAND
 f 5.50 :: f 5.50
 VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ
 DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 20 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

ONDANKS DE MALAISE
 waren wij gedwongen, onze werkplaatsen uit te breiden, omdat het aantal onzer cliënten zich steeds uitbreidt. Dit komt, omdat de zakenlieden gaan inzien, dat goed drukwerk hun zaak beter vertegenwoordigt dan smakeloos prutswerk.
Geef cachet aan uw zaak
 niet alleen door frissche en origineele etalages en door uw klanten met voorkomendheid te bedienen, doch ook door prima afgewerkt reamedrukwerk, dat niet in de prullemand gaat, doch aandachtig bekeken en gelezen wordt. Zulk drukwerk vervaardigt
N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

JOSEPH RIEP - DEN HAAG
 RIOUWSTRAAT 83
 Gediplomeerd Coupeur-Kleedermaker
 Vanaf 8 April 1905—24 Nov. 1923 werkzaam geweest bij de Fa C. H. KUHNE & ZN, Den Haag
BESCHIKBAAR.
 Damestailleurs, Sport-, Rij-, Amazonekleeding
 Heeren Rok-, Smoking-, Jaquet-, Colbertcostumes en Fijne Pelswaren.

BRIEVEN en stukken, de afdeeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

Gerrowé
Leist

Aanschaffing of aanvulling van Uw Silver-plate, Alpaca-Silver of Alpaca Tafelgerei van GERROWÉ

is Uw belang.

Goedkoop en beter dan alle andere fabrikaten.

QUIST's Serviezen.

Vraagt prijscouranten. Franco leveringen door Nederland. Export naar de Koloniën onder garantie.

Fa G. VAN WILLEGAN & ZONN
Havenkade 4-6 SCHEVENINGEN Tel. 50844
Goud- en Zilverwerken - Urwerken - Naaimachines

VERLOFGANGERS

wanneer U zich in Den Haag vestigt vraagt dan eens prijsopgaaf voor **ALLE Electriche Artikelen** aan bij:

K. C. CREMER Aert v. d. Goesstraat 10 Den Haag
Telefoon 54325

BESCHIKBAAR.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde perceelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

NIEUW PARIJS

Langestraat 35 - AMERSFOORT - Tel. 308

Luxe- en Huishoudelijke Artikelen
Glas-, Porcelain-, Aardewerk

SPEELGOED

Uitgebreide sortering tegen scherp concurrerende prijzen.

HET ADRES voor H.H. Leden van „Oost en West”

WED. J. LOHMANN

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844
'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
en KOLONIALE WAREN

hier een onderzoek in te stellen en rapport uit te brengen, welke verbeteringen aan onze haven kunnen en moeten aangebracht worden.”

Wij hopen, dat dit gerucht niet waar is. Te zeggen, wat nu aan de haven moet gedaan worden, is niet allereerst werk voor een marine-officier maar voor een handelaar en een koopvaardij-officier. Bovendien er is al zoo veel gerapporteerd, dat er nu eindelijk wel eens iets anders mag gebeuren. Ook liggen er nog altijd de complete voorstellen van den oud-gouverneur Helfrich. Als men nu toch weer rapporten wil hebben, laat men daarover dan eens een rapport uitlokken.

‘t Gaat bijna weer net als vroeger, toen men al door maar liet rapporteeren: over den landbouw, over de hoedenvlechnijverheid, over de volksgezondheid en wat niet al. De man voor de „telefoon” is nauwelijks weg, of de komst van een opvolger voor de „haven” wordt aangekondigd. Als dit zoo doorgaat, zijn wij er gauw doorheen, maar wij vreezen, dat men dan weer van voren af aan zal willen beginnen.

Bovendien: moet er nu voor de haven iemand uit Holland komen? Is dat niet een weg op zeven mijlen, als zoo iemand zich eerst weer van de eigenaardige toestanden en omstandigheden in dit werelddeel moet gaan op de hoogte stellen? Waarom niet liever het oordeel gevraagd van de gezagvoerders der K. W. I. M. en K. N. S. M.?

Personalia.

Bij Kon. Besluit zijn met ingang van 1 Februari voor het loopend zittingsjaar onderscheidenlijk tot voorzitter en tot onder-voorzitter van den Koloniaal Raad van de Kolonie Curaçao benoemd de heeren Ed. S. Lansberg en C. S. Gorsira.

Uit den Verren Vreemde.

Treedt China een nieuw tijdperk in?

Al maken wij ons niet de illusie een duidelijk beeld te kunnen geven van datgeen wat niemand helder voor den geest staat, van den toestand in China, zoo nu en dan is 't toch goed te trachten de verwarde film even, heel even te laten stilstaan, om daarin gauw eenige lijnen van beteekenis te onderscheiden en deze vast te leggen, terwijl de film alweer nieuwe beweging weergeeft. Wij stellen ons waarnemingsmoment bij het overlijden van dr. Soen Yat Sen, dat 27 Januari door de Europeesche pers is gemeld.

Na den val van Tsao Koen, president der republiek en zijn maarschalk Woe Pei Foe, kwam de leiding der regering te Peking in handen van Tchang Tso Lin, den machtigen heerscher over Manchoerije. In Peking kreeg hij echter niet zóó de vrije hand als hij dit in Moekden had. Hij kreeg rekening te houden met de beteekenis van dr. Soen Yat Sen, die in Zuid-China een soort van eigen republiek gevestigd had met Kanton als hoofdstad en die aan Tchang Tso Lin krachtige hulp had verleend. Hij was bovendien een leidende kracht van de volkspartij Koemintang. Maar niet alleen met hem had Tchang Tso Lin rekening te houden, hij was geholpen door maarschalk Toean Tsi Joeang, de voormalige voorzitter van den ministerraad en vooraanstaande persoonlijkheid in de invloedrijke club Anfoe. Zoals 't in China — en niet alleen daar — gewoonte is, komen zij, die tot het welzijn van een revolutie 't hunne hebben bijgedragen, om belooning vragen in den vorm van een productief baantje. De sedert 1920 achtergestelde Anfoepartij drong bij maarschalk Toean Tsi Joeang — dien wij verder Toean zullen noemen — er op aan de verloren schade gauw te herstellen. Toean deed dit ongeduld bij Tchang Tso Lin gelden, die ook zijn eigen klanten te bedenken had, terwijl dr. Soen Yat Sen binnenkort uit het Zuiden werd verwacht met een eigen lijst van sollicitanten. Dit hinderde den dictator van Moekden nu in Peking erg in zijn vrijheid van handelen. Ook bleek, dat als er tusschen hem en zijn helpers in eenige opzichten reden was geweest tot samengaan, nu zij samen moesten handelen, over verschillende gewichtige zaken anderzijds groot verschil van inzicht bestond. Tchang Tso Lin schijnt de intriges van de Anfoepartij niet te hebben kunnen snuiken, doch er zich ook niet naar te hebben willen voegen; dit zou de reden zijn geweest waarom hij in December Peking plotseling heeft verlaten, om zich weer naar Moekden te begeven, waar hij echt dictator kan zijn.

Toean kreeg te Peking nu voorloopig de handen meer vrij, als hij het voor Tchang Tso Lin, die op den uitkijk bleef, maar niet al te bont maakte en dr. Soen Yat Sen wist te vriend te houden. 't Lag echter niet

BESCHIKBAAR.

HEEREN MODE ARTIKELEN

G. DE VRIES - REINKENSTRAAT 36

**SPECIALITEIT IN HEEREN HOEDEN
OVERHEMDEN EN DASSEN**

in den aard van dezen laatste om bij den loop van zaken maar toe te kijken. Hij had aan de provinciebesturen zelfs al een oproeping gezonden om afgedigden naar Peking te zenden, zoo Toean voorhouden, de, dat hij geen regeering van één persoon wilde, maar tot een hervorming in democratischen geest wenschte te komen. Wel, zeide Toean, dat is precies wat ik ook bedoel. Maar op stuk van zaken vroeg hij zich echter af: hoe kan ik dit nu zoo omzetten dat 't niet tegen mijn bedoeling ingaat? Een decreet van 24 December verkondigde, dat een conferentie de moeilijkheden van den toestand zal hebben op te lossen en over de plannen van een herbouw van den staat zal hebben te raadslagen. De conferentie zou worden gehouden door personen, die groote diensten aan den staat bewezen hebben, groote militaire chefs, die bijgedragen hebben om de erkende misstanden te beëindigen, hooge provinciale autoriteiten, personen uitmuntend door voegdheid en ondervinding. Deze vergadering „vriendjes” zou alleen mogen handelen over: wijziging van het militaire stelsel, herstel van de financiën, voering van een volksvertegenwoordiging.

De republikeinsche gezinden, die China onder dictator als Toean even ver van hun ideaal verwijden zien als toen 't keizerrijk was, gaven duidelijk blijken niet bevredigd te zijn. De oppositie kwam vooral uit Kanton, dat, hoewel 't de democratie tegenover militarisme wil stellen, toch besefte zonder leger te kunnen uitvoeren. Zoo trokken de troepen van Soen Yat Sen in noordelijke richting naar Peking niet als vijanden, o neen; Toean en Soen Yat Sen ten samen te Peking naar een compromis te zoeken, waarin zelfs ook plaats zou zijn voor Woe Pei Foe, die verslagen maar toen nog invloedrijke maarschalk van den verdreven Tsao Koen, zooals wij boven even noemden.

Vormde de invloed van den president der republiek van Zuid-China en van een leider der Koemintang een tegenwicht voor de dictatoreningingen van Toean, met het overlijden van dr. Soen Yat Sen zal Toean, voorzitter van het voorloopig bewind, veel vrijer men te staan. Zeer veel hangt er nu van af of hij Tchang Tso Lin, den machtigen heerscher in Moekden, zal kunnen samenwerken. Is dit niet 't geval, dan de strijd binnenlands eenvoudig een nieuwe fase treden. Vooralnog gedragen zij zich als vrienden. Toen zij 't ook verder wel samen vinden, dan beslist voor China het vooruitzicht op een periode van rust, want tegelijkertijd met het wegvallen van de invloed van dr. Soen Yat Sen, hebben de troepen onder Loe Joeng Sjang, die aan de zijde van Toean Tchang Tso Lin staan, een beslissende overwinning behaald op de laatste afdeelingen welke, onder generaal Tsji Sji Hi Joean, in het Jangtse-gebied, streken voor de zaak van den nog vijandigen maarschalk Woe Pei Foe. Dat was de strijd Peking—Moekden—Sjang, waarover de telegrammen ons in den laatsten tijd veel hebben bericht en die nu, met de vlucht van generaal Tsji naar Japan, als uitgevochten mag worden beschouwd.

't Spreekt van zelf dat de hier gegeven vereenvoudigde voorstelling van zaken en verhoudingen de groote onvolledigheid zondigt. Zoo is de figuur van den toch merkwaardigen christen generaal Feng Sjang niet genoemd, omdat deze zich, nog vóórdat hij pleit beslecht was, vrijwillig in rustige studie teruggetrokken. Zoo is van de verhoudingen der partijen tot het buitenland; van de bemoeienissen van vreemde mogendheden met de gebeurtenissen in China en de getroffen maatregelen in verband met gevreesde gevaren voor de vreemdelingen; van de politieke piratiën van Aziatische, Europeesche en Amerikaanse politici, enz. geen gewag gemaakt. Maar deze men nu alle te staan tegenover de nieuwe toestand der republiek van Zuid-China heeft haar president, Koemintang een leider verloren, alle kansen van Woe Pei Foe zijn uitgeschakeld. Ook het Russisch-Japansch verdrag roept nieuwe mogelijkheden op.

Het is ons alleen te doen om juist op dit moment even de film stil te laten staan, in de hoop hier een beter in staat te zijn om eenig houvast te hebben van de komende gebeurtenissen en de zich ontwikkelende toestanden iets te laten begrijpen.

Berichten der Afdelingen.

Afdeling Apeldoorn.

Donderdagavond 29 Januari hield de afdeling haar jaarvergadering. Bestuur, spreker en alles bij elkaar

A. HENRY - HORLOGERIE
DEN HAAG UTRECHT
Fred. Hendriklaan 248 Twijnstraat 34

EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

Maison H. HOEK - Den Haag
OBRECHTSTRAAT 295
 Levering van Dames- en Heerenkleeding naar Maat
 Atelier voor reparatiën en keerwerk
 Aan H.H. Ambtenaren gemakkel. betalingsconditiën

aren er 19 (negentien) personen aanwezig!
 Jaarverslag en financieel overzicht zullen t.z.t. door
 H.B. worden gepubliceerd met die der andere af-
 delingen. Tot bestuurslid werd met algemeene stem-
 gekozen mej. Mr. H. P. Dijk, alhier. Medegedeeld
 worden de plannen voor 1925. De Wonosobo-avond
 na bijal. Mevrouw Hoen en anderen zullen zich met
 loterij bemoeien; de suiker en de thee zijn reeds
 gezegd; ook de lezing en de plaatjes.
 Wie heeft er wat voorwerpen voor ons? Leuke In-
 zake dingen? Vraagt uw kennissen eens! De datum
 vermoedelijk 6 Maart zijn en dus had ik gaarne
 te eind dezer maand bericht.
 Vergeet ook niet, dat er nog een West-Indische avond
 Werft leden!

De Secretaris,
 J. C. BAARS.

Afdeeling 's-Gravenhage.

NAAR DE BINNENLANDEN VAN SURINAME.
 Dr. A. Pulle, hoogleeraar aan de Rijksuniversi-
 teit Utrecht, sprak 29 Januari l.l. in Pulchri-Studio
 voor de afdeling Den Haag van de Ver. „Oost
 Indië” over een „Expeditie naar de binnenlanden van
 Suriname”.
 Voorzitter, de Heer R. Zuiderhoff, leidde den
 spreker met een vriendelijk welkomwoord bij de toe-
 hoorders in en zei, dat het Bestuur aanleiding gevon-
 den had genoemden Heer uit te noodigen eene lezing
 over Suriname te houden, daar reeds meermalen ge-
 sprake was, dat voor dit land bijzondere belangstelling
 bestaande; daarna gaf hij 't woord aan Dr.

de spreker deelde mede, dat hij in 1902-1903 als jong
 landige deel uitgemaakt heeft van één van de 7
 expedities, die tusschen 1901 en 1910 onze kennis van
 Suriname's binnenland hebben verrijkt en de witte plek
 op de kaart bijna geheel hebben doen verdwijnen. Spre-
 ker maakte deel uit van de Saramacca-expeditie onder
 leiding van den toenmaligen luitenant ter zee 1ste klasse
 van Stockum. Het verzameld plantkundig materiaal
 in Europa door spr. onderzocht en toen daarbij
 gevoegd al de collecties, die door de latere
 expedities in Suriname werden gemaakt, kon spreker in
 voor het eerst een overzicht geven over de rijke
 flora van het in dat opzicht nog zoo slecht bekende
 land. Toen in 1909 de houtvester J. W. Gonggrijp
 Suriname kwam, werd door deze met kracht het
 onderzoek der oerwoudboomen aangevat, waarin hij al
 reeds werd bijgestaan door den plantkundige aan het
 Instituut Dr. G. Stahel. Dit onderzoek der boomen
 heeft groot oeconomisch belang, omdat Suriname
 veel nuttige houtsoorten heeft, die zouden kunnen
 geëxporteerd, als men voldoende kennis der
 bezat, die het hout leveren. In de latere jaren
 in Suriname volgens een bepaald systeem, dat
 spreker nader werd uiteengezet, een groote hoe-
 veelheid plantkundig materiaal verzameld van woud-
 en tevens houtsoorten van diezelfde boomen
 gebracht. Het botanisch materiaal wordt geheel
 in spreker's laboratorium te Utrecht bewerkt en be-
 handeld, terwijl het microscopisch en technisch onder-
 zoek van het bijbehorende hout in Delft geschiedt.
 Het was in 1920 voor spreker van groot belang, zelf
 te brengen aan de z.g. boschreserves, d.z.
 plaatsen, waar geregeld het plantkundig materiaal
 van woudboomen wordt verzameld, ten einde zich op
 wijze een oordeel te vormen van hetgeen reeds ge-
 waart was en nog te doen valt. Bovendien had spreker
 ook andere deelen der Kolonie plantkundig
 onderzocht. Het einddoel moest zijn het maken van
 een flora-werk van Suriname in den trant van de
 Koloniale flora's, een werk, waaraan men
 spreker's laboratorium al verscheidene jaren bezig is.
 spreker's reisverhaal was voornamelijk gebaseerd op
 van 1920, maar werd aangevuld door zijne erva-
 ren waarnemingen tijdens de Saramacca-expe-
 ditie; talrijke lichtbeelden waren uitsluitend ge-
 maakt naar photo's op de laatste reis genomen.
 spreker heeft voor zijn groote reis door de
 Kolonie, eerst eenige weken in de z.g. savannen
 zijn uitgestrekte, vrijwel boomlooze of
 met struikgewas bedekte onvruchtbare plekken
 zeer groote uitgestrektheid, die zich in een
 strook over de geheele breedte van de Kolonie
 uitstrekt, doch pas een 100 K.M. van de kust af wor-
 den getroffen. De bodem dier savannen bestaat
 uit zeer onvruchtbaar kwartszand; de planten-
 vertoont een groot aantal eigenaardigheden, die
 spreker in de lichtbeelden duidelijk maakt.
 spreker behandelt spr. zijn groote reis door de Kolonie.

HUTKOFFERS

geheel gepantserd, met bak,
 85 x 50 x 40 f 11.50, 100 x 50 x 40 f 12.50
 Ruimkoffers 100 x 50 x 50 f 13.50
 Boekenkoffers 50 x 50 x 50 f 8.—
J. N. SLEGTENHORST 2e Sweelinck-
 straat 131 DEN HAAG

Aanvangende te Paramaribo, ging de reis eerst per
 motorbarkas door het Saramacca-kanaal naar de
 Saramacca, daarna de Saramacca af naar zee en de
 Coppename-Rivier op tot aan het eerste boschneger-
 dorp Kaaimanston. Spr. vermeldt een aantal bizonder-
 heden over de Boschnegers, gegrond op zijn ervaring
 en vertoont daarvan een groot aantal lantaarnplaatjes.

De reis naar de boven Coppename werd per roeiboot
 verder voortgezet tot aan de z.g. Raleigh-vallen, van
 waaruit een landtocht het binnenland in werd onder-
 nommen om een bezoek te brengen aan den Voltzberg.
 Deze granietrots, die in 1901 voor het eerst door de
 Coppename-expeditie werd beklommen, en sedert niet
 meer was betreden, werd nu opnieuw beklommen. Een
 groot aantal photo's gaven een denkbeeld van het schit-
 terende uitzicht, dat men van den top af over het oer-
 woud heeft en op de groote bergen in het Zuiden, zoo-
 als de Hendriktop en de Wilhelminaketen. Spr. vond
 hier tevens aanleiding te spreken over de samenstelling
 en de eigenaardigheden van het Surinaamsche oer-
 woud en een aantal plaatjes te laten zien van de meest
 bekende oerwoudboomen. Het verblijf aan de Raleigh-
 vallen was aanleiding om de bijzondere waterplanten te
 bestudeeren, die hier voorkomen en om een en ander
 mede te deelen over de bekwaamheid der Boschnegers
 in het werk in de versnellings.

Het gemis aan de deskundige hulp der Boschnegers
 was aanleiding tot een zeer onaangenaam ongeval bij
 het afvaren der stroomversnellingen, dat, dank zij de
 onverschrokkenheid van een der Stadsnegers, betrek-
 kelijk goed afliep.

Spr. behandelt dan verder zijn rivierreis; via de
 Wajombo en de Arawarra-rivier werd de Nickerie be-
 reikt; deze werd afgevaerd tot aan de monding en ver-
 volgens ging de tocht de groote Corantijn-rivier op en
 zijn zijrivier, de Kabalebo. Niet zonder eenige avon-
 turen werd de terugtocht aanvaard naar de Corantijn,
 alwaar een bezoek werd gebracht aan de dorpen der
 daar nog wonende Arowakken-Indianen. Spr. behandelt
 bij een aantal lichtbeelden bizonderheden van deze z.g.
 benedenlandsche Indianen en van de merkwaardige
 wijze, waarop hun kennis van Europeesche toestanden
 wordt bijgebracht. Tot slot had spr. gelegenheid nog
 enkele zaken over de vroegere cultuur dier Indianen-
 stammen te vermelden.

De groote zaal was goed bezet; het publiek volgde met
 aandacht de boeiende en leerrijke lezing, welke er zeker
 toe bijgedragen heeft de belangstelling voor Suriname
 nog meer op te wekken.

De voorzitter van de afdeling was dan ook zeer zeker
 de tolk van alie aanwezigen, toen hij na afloop Prof.
 Dr. A. Pulle hartelijk dank zegde voor zijne interessante
 causerie.

De Secretaris,
 J. C. BAUDOIN.

Afdeeling Nijmegen.

JAVAANSCH KUNSTAVOND.

Den 27sten Januari l.l. trad, de thans reeds zoo goed
 bekende, Raden S. Hardjodiringgo alhier op voor het
 geven van een Javaanschen Kunstavond, van welke
 gelegenheid het bestuur dezer Afdeeling gebruik meen-
 de te moeten maken, om door het aanbieden van een
 vrij-entreekaart haar leden in staat te stellen deze uit-
 voering bij te wonen.

Hardjodiringgo, gekleed in Javaansch costuum, be-
 trad het podium en hield, als inleiding, eene in de
 Nederlandsche taal uitgesproken rede, waarin hij een
 uiteenzetting gaf wat het Javaansche tooneel beteeken-
 de in de Inlandsche maatschappij. Hij deed goed uit-
 komen dat het vooral het streven moet zijn de associa-
 tie tusschen Oost en West te bevorderen; echter
 de liefde kan, zooals bekend, niet altijd van één kant
 komen en daarom is het zoo noodig, dat wil er kans
 van slagen bestaan, zij wederkeerig zij. En vooral hier
 is dit hoog noodig omdat er in vele lagen van de be-
 volking nog zoo weinig bekend is wat eigenlijk Indië
 is; ja zelfs is het toch een bekend feit dat er Europe-
 anen zijn die 10 jaar en langer in de tropen en onder
 de Inlanders verkeer hebben en nog weinig of geen
 begrip hebben van de volksziel. Daarom zijn deze
 avonden zoo geschikt tot bevordering van die associatie.

Overgaande tot het bespreken van de wajang gaf
 hij een uitleg van het wezen en de betekenis daar-
 van, vooral behandelde hij meer bepaald de „Wajang
 parwa” — het Javaansche schimmenspel — dat van de
 7 verschillende wajangs de oudste is. De wajang parwa
 ontleend zijn naam aan de parwa's van de Mahabha-
 rata, die, zooals bekend, naast het Ramayana, de stof
 voor de tooneelvoorstellingen leveren.
 Hierop volgde een wajangvoorstelling waarvoor

BESCHIKBAAR.

Koude in Holland

Bestel Uw Brandstoffen bij de
 Handelsvennootschap

1/1 C. BOSMAN & CO.

te Den Haag. U bekomt prima kwali-
 teiten tegen scherp concurrerende prij-
 zen. Vraagt prijscourant bij aankomst
 in Holland

Kantoor en Magazijnen:
2e Lulofdwarsstraat 14 (Laakhaven)
TELEFOON 16801 en 32570.

Dienstverrichting „VOORWAARTS”

Jan Evertstraat 19 - Telefoon 16684.

Door deze hebben wij de eer U te berichten dat de
 afdeling Den Haag der Vereniging „Voorwaarts”,
 (Bond van gepens. en gegag. Militairen van Oost- en
 West-Indische Leger), heeft opgericht eene dienstver-
 richting, ten doel hebbende een gedeelte van die Oud-
 Strijders, de strijd om het bestaan te helpen verlichten.
 De te verrichten werkzaamheden zullen slijpt worden
 uitgevoerd, terwijl de kosten zoo billijk mogelijk bere-
 kend worden.

Gaarne Uwe welwillende medewerking hierin tege-
 moet ziende.

Hoogachtend,
 HET BESTUUR.

Zeilen en Linoleum wrijven.
 Boenen, Schuren en Schrobben,
 Pootsen, enz.

TARIEF

Met wagen 10.60 per uur en per man
 „ fiets 10.60 „ „ „ „ „
 Zonder wagen 10.50 „ „ „ „ „
 Innen van kwitanties 10.80 per uur.
 Voor vervoer van brandkasten en piano's speciaal tarief.
 Bezorgen van brieven en circulaire's volgens
 overeenkomst.

WESSEN SLIJFEN EN POLIJSTEN vanaf 75 cent
 per dozijn, met inbegrip van afhalen en thuisbezorgen.

BESCHIKBAAR.

„Hollandia” Drogisterij

2e Sweelinckstraat 199 - Den Haag
 bij het Stadhoudersplein

Voor Duinoord 't geschiktste adres
 voor Uw Chemicaliën, Verbandstoffen, Spe-
 cialiteits-geneesmiddelen, enz.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten
 Oppersen, Repareeren, Keeren, Moder-
 niseeren, Vermaken, opnieuw Voeren,
 onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij
 maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

van OUDS BEKENDE en SOLIDE ADRES

voor het betere genre LINGERIES, KOUSEN
 TRICOTGOEDEREN en CONFECTIE is
Manufacturen Magaz. „HET ANKER”
 49, Tel. 12491, Heulstr. 27, Tel. 14107, 's-GRAVENHAGE
 NIET PRIJZEN. :: :: BILLIJKE PRIJZEN.

CAW'S The Oldest Mark
FOUNTAIN PEN
 Onderwinding leert geduldig dat een „Caw“ als Vulpin met respect deus Hees vore te verkiezen is over alle andere merken in fabricatione.
 Verkrijgb. in Self-filling en Safety modellen bij den Boek en Handel in Schrijf behoeften.
 Uitsl. v. Engros Verkoopkantoor CAW-PEN Co Schouwbroekerstraat 5 HEEMSTEDÉ (Holland) The Newest Pen

Wettig gedeponeerd.

J. J. REESER
 Piet Heinsstraat 116 Telefoon 31740
 'S-GRAVENHAGE
 Solied adres voor Complete Meubilering van Woningen
 BILLIJKE PRIJZEN PRIMA KWALITEITEN
 RUIME KEUZE
 Vraagt gratis Prijsopgave!
 Bergplaats voor Meubels. Verhuizingen.

Voor Hondenartikelen
 Krachtvoeder, Dogcakes, Hokken
 Manden, Stoelen, Halsbanden,
 Lijnen, Transporthokken, enz.
 IS HET ADRES:
P. H. VERSEVELDT
 Fred. Hendriklaan 204 - 's-Gravenhage - Tel. 5338
 (Voortzetting der zaken v. d. Fa PETERS & Co., Parkstr.)

TE KOOP OF TE HUUR

in DEN HAAG een dubbel HEERENHUIS met Voor- en Achtertuin, gelegen in Duinoord 3 minuten van de Schev. Boschjes, lijn 8 en 10 (zomerlijn 14).

Het huis bevat: Parterre: 3 ineenlopende kamers met serre, keuken, kelder, W.C., gangkast; 1e Verdieping: 4 ineenlopende kamers met badkamer, W.C., gangkast; 2e Verdieping: 2 groote en 3 kleine kamers, gangkast, W.C., zolder. Voorts kasten in bijna alle kamers, Gas- en Electr. licht.

Het huis is eventueel zeer geschikt voor pension of herstellingsoord.

Br. motto „Heerenhuis“, Bureau v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

Hardjodiringgo gekozen had de „Mintaraga“ het symbolische spel dat doelt op het edele streven dat den rechtgeaarden mensch bezielen moet, n.l. trachten tot volmaking te komen.

De wajangvoorstelling werd begeleid door pianomuziek, die meermalen treffend juist de gamelan weer gaf. Na de pauze gaf Hardjodiringgo, voor hij overging tot het uitvoeren van eenige dansen, een overzicht wat in het Inlandsche volksleven de dans beteekent en bracht, zeer handig, de opvoeding (de zedelijke zowel als de intellectuele) van het Javaansche kind ter sprake, een en ander gekruid met snedige opmerkingen omtrent de eischen die men hier te lande en in Insulinde stelt aan personen, wat betreft het begrip schoonheid van lichaamsvormen e.d. Aangezien die eischen nogal uiteenloopen en hij het verschil nogal scherp naar voren bracht, ging meermalen een hartelijke lach op.

Daarna gaf Hardjodiringgo eenige dansen, waarvan de uitvoering zeer zeker de strengste critiek kon doorstaan, het waren de „Dewi“, de dans van een Prinses, de uitbeelding van de innerlijke rust van de Javaansche vrouw, die haar geluk zoekt en vindt in de zelfopoffering en toewijding voor haar man.

De „Kelono“ dans was juist in tegenstelling met den „Dewi“-dans; 't is de dans van den ijdel Prins bij het maken van zijn toilet, de uitbeelding van de gemeedsonrust van den mensch die jaagt naar pracht en praal, het stoffelijke dat toch eens moet vergaan. Vooral een der onderdeelen van dien dans „de kniegang“ symbool van den eerbied voor Hoogere Macht, gevolgd door de Boedha houding als teeken van volstrekte rust, was schoon van uitbeelding.

De „Rahwana“, de dans van een demonenkoning, is de uitbeelding van den lagen en dierlijken hartstocht. De mensch die zijn bevrediging zoekt in den strijd en daarbij ten slotte den dood vindt.

Hierop volgde nog twee dansen n.l. de parodie op de „Kelono“ en boeaja (apachen)-dans, beide eischen geen nadere bespreking.

Hardjodiringgo had ten slotte een welverdiend applaus in ontvangst te nemen.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur.

H.H. Secretarissen, c.q. Secretarissen-Penningmeesters der Afdelingen worden herinnerd aan art. 5 van het Huishoudelijk Reglement der Vereeniging, aldus luidende:

„Elk Afdelingsbestuur zendt jaarlijks vóór den 20sten Januari aan het Hoofdbestuur een alfabetische naamlijst der leden van de afdeling op 1 Januari, met vermelding van ieders contributie of bijdrage en adres, benevens een opgave van de bestuursleden met vermelding van functie en een opgave van ingestelde commissiën met vermelding der commissieleden.

Elk Afdelingsbestuur zendt jaarlijks voor den 1en Maart aan het Hoofdbestuur:

- a. het verslag over het afgelopen jaar, met vermelding van den toestand op 31 December van het vorige jaar en der resultaten welke verkregen zijn door inrichtingen door de afdeling in het leven geroepen;
- b. eene geldelijke afrekening, ingericht volgens door het Hoofdbestuur vast te stellen formulier;
- c. eene opgave van onderwerpen, welke de afdeling op de jaarlijksche Algemeene Vergadering behandeld wenscht te zien;
- d. een kandidatenlijst, houdende opgave van een dubbelal candidaten voor de mogelijk voor de afdeling opvallende plaatsen in het Hoofdbestuur.

Adressen van H.H. Secretarissen der Afdelingen van de Vereeniging „Oost en West“.

- Amsterdam: L. D. PETIT, Saxenburgstraat 34h.
- Apeldoorn: J. C. BAARS, Tuinstraat 60.
- Amersfoort: H. J. DE WIT, Huygenslaan 25.
- Arnhem: H. J. M. BAUMANN (wd.), Sonsbeekweg 6.
- Breda: L. VISSER, 1e Muntstraat 6, Zandberg.
- Deventer: Dr. H. D. TJEENK WILLINK, Ceintuurbaan 292.
- 's-Gravenhage: J. C. BAUDOIN, Jacob Hopstraat 12.
- Groningen: J. FRANKE, Martenshoek.
- Haarlem: H. P. DEINUM, Tuinwijklaan 12, Heemstede.
- Leiden: Mr. E. RIJKE, Witte Singel 46.
- Nijmegen: L. K. C. RÖPCKE, Joh. Vijghstraat 69.
- Rotterdam: W. C. SCHALKWIJK, Westersingel 15.
- Utrecht: Mej. J. J. LAGERS, Mengelberglaan 43.

WIELRIJDERS!!
 Kooptuw Motoren, Rijwielen & Onderdeelen bij
GEBR. DE KONING
 Den Haag, Weimarstraat 62.
 Hoofdvertegenwoordiger der
SIMPLEX Rijwielen en Motoren.
REPARATIE-INRICHTING
 Zendingen naar O. en W. - Vraagt conditiën.

U STELT HOOGGE EISCHEN
 aan uw drukwerk?

WIJ OOK!

DRUKKERIJ TEN HAGEN NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE TELEFOON 11987

BESCHIKBAAR.

Van het Informatie-Bureau:
 MET VERLOF UIT INDIE AANGEKOMEN AMBTENAREN.

- C. Bakker, Controleur bij het Binnenl. Bestuur, Utrecht, Poortstraat 13.
- C. B. H. von Hombracht, Inspecteur der Alg. Politie 's-Gravenhage, Snelliusstraat 31.
- W. R. A. Kuipers, Ambtenaar 4e kl. In- en Uitv. en Afd. Rijswijk, Geestbrugweg 30.
- W. F. C. Uyttenhaak, Gediplomeerd Techn. Ambt. P. N. Amsterdam, Kanaalstraat 154.
- A. A. de Haas, Gouvernements-vecarts, Amersfoort, Snoeckartlaan 2.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDIËSCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

- 10. Uitzending voor den Nederlandsch-Indiësch Staatsdienst:
 - a. onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs;
 - b. twee verpleegsters, bekend met röntgenologie;
 - c. officier van gezondheid 2de klasse (in vasten tijdelijken dienst).
- 20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:
 - a. hoofdonderwijzeres met akte Fransch;
 - b. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Departement van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling A (voor de betrekkingen genoemd onder 10, a en b), de 8ste afdeling (voor de betrekking onder 10, c) tot de 10de afdeling (voor de betrekkingen onder 20).

Mutaties van 28 Jan. tot 4 Febr. 1925

Nieuwe leden.

- S. Lemans, Amsterdam, Damrak 74-76. f 5.—
- Mr. C. Bakker, Amsterdam, Rozengracht 90 II. f 5.—
- H. C. Brouwer, Amsterdam, Jan Lievenstr. 62 II. f 5.—
- F. C. Vorstman, oud-Gouverneur van Celebes, Ginnel, Wilhelminastraat. f 5.—
- A. Douw van der Krap, Secretaris Sociëteitsvereniging, Djokdja. f 5.—
- J. Roest, Ass.-Resident te Menado. f 5.—
- W. G. Hauff, President van de Weeskamer te Malang.
- C. van der Velde, Gep. Hoofdonderwijzer O.-I., Haag, Conradkade 23. f 5.—

Afschrijven.

- Q. van Hoorik, Haarlem, Leidsche Zijstraat 14.
- Mej. A. Buwalda, Groningen, Loopende Diep 24.
- Mevrouw S. M. Chambery, Amsterdam, 3e Helmerstraat 60.

Adresveranderingen.

- H. M. G. Dikshoorn, Dirigeerend Off. v. Gez. O.-I., van: Davos-Platz naar: Leiden, Jan van Goyenkade 7. f 5.—
- Dr. C. J. de Bruijn Kops, van: Rotterdam, Allardsonstraat 2 naar: Den Haag, Antonie Duijckstr. 93.
- H. Bossert, Amsterdam, van: Valeriusstraat 23 naar: Joh. Verhulststraat 113.
- C. Lebbink, Amsterdam, Keizersgracht van: 573 naar: 575.
- C. C. Berg, Litt. Ind. Cand., Leiden, van: Rapenburg naar: Groenhovenstraat 15.
- D. Q. C. F. de Jonge van der Halen, Kap. Gen. Staf O.-I., Den Haag, van: Valeriusstr. 59 naar: Van Akenstraat 244.
- G. J. Berenschot, Kap. Gen. Staf O.-I. L., van: naar: Den Haag, Groot Hertoginnelaan 147.
- W. A. Uiterwijk, oud-Directeur Gemeentewerken Padang naar: Nijmegen, Joh. Vijghstraat 69. f 5.—
- Dr. L. Adam, Controleur B.B., naar: Tjilatjap.
- L. E. van Hecking Colenbrander, Gewestelijk Secretaris van: Cheribon naar Rembang.
- A. W. M. Mauwer, Onderluitenant Inf., thans te Malang.
- D. C. Prins, Predikant en Zendingleeraar blijft Soerabaja, Boeboetan Kollen 8.

A. L. KLAASSEN
 Dames en Heeren Kleermaker
 THOMSONLAAN 9 DEN HAAG TEL. 35234
 Speciaal
Engelsche Stoffen

Haagsch Instituut voor Handelsopleiding
AZALEASTRAAT 51 — 'S HAGE

Mondelinge en schriftelijke cursussen
Boekhouden voor examens en practijk - Staats-
huishoudkunde en Statistiek M.O. - Staatsinrich-
ting M.O. - Nederl., Fransche, Duitsche
en Engelsche correspondentie
Methodisch spreken.

UITSLUITEND BEVOEGDE LEERKRACHTEN

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafrâchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

WISBRUN & LIFFMANN
Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

Vereeniging „OOST en WEST”.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 'S-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland verweven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen richten tot den Directeur, den Heer J. C. HETINK of den administrateur, den Heer W. MELJER.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 'S-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.

LEZERSZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING. Samenwerking ten einde aan hen die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.

Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I. Nederlandsch-Indië en de handel. Indische toestanden gezien door een inlander. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland. Serië-Islam. De Sultaniërverheid in Nederlandsch-Indië. De afschaffing van de laatste heerediensten op Java. Bekneden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omrent het ontstaan van ziekten. De Europeesche vrouw in Indië. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging. Over de Kolonie Suriname.	Serie II. No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië. 2. Het Javaansch tooneel. 3. Het spoor- en tramwezen in Nederlandsch-Indië. 4. De theecultuur op Java. 5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg. 6. Een doode taal in Indië. 7. De inlandse dorpsgemeenschap op Java. 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië. 9. De Jeyaan gelijk bij schijnt en is. 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Serie III.

No. 5. Nederlanders in Indië.
6. Het Nederlandsch-Indisch Volkseredietwezen.
8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië
9. De Slavernij in Oost-Indië.

Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Secretariaat-Penningmeesterschap der Afd. 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (zetel Hoofdbestuur).

WASSCHERIJ „REINGOED”
speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch
ingestaan. Behandeling van alle wollen en
goederen systeem Jaeger.

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar. 203

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

BESCHIKBAAR.

**Aan de Leden
van „Oost en West”**

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging. Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

S DE UITGEEFSTER.

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
 's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
 Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
 Stemmen en Transporteeren**
 tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het meest
 bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
 UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.
 PRINS HENDRIKSTR. 46-48
 TELEFOON 30983

Meubelen, Betimmeringen.
 Complete Inrichtingen in
 moderne en antieke stijlen.
 Artistieke behangsels met
 bijpassende Cretonne's.
 Gemak-fauteuils in diverse
 modellen en bekledingen.
 Billijke prijzen - Vraagt prijsopgaaf

**„ EEN KLANK GAAT OVER
 HEEL NEDERLAND DAT „**

PEEK & CLOPPENBURG
*Het zohedst en betrouwbaarst
 adres is.*

A. SCHRÖDER & Co.
 GROENMARKT 25, 26, 28
 's-GRAVENHAGE

Groote keuze
BEDSPREIEN
 in wit en gekleurd - wafel en pique
 tulle - etamine - filet en linnen
 Prachtige keuze
Engelsche Cretonne Spreien

N. V. Meubelfabriek „DELTA“
 Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 80
NIJMEGEN

Wij kunnen U momenteel aanbieden:
Complete Huiskamers van af f 315,-

EINDHOVENSCH E BOOMKWEKERIJ
 TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 100
 LEVERING VAN ALLE SOORTEN
BOOMEN EN PLANTEN
 TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
 SPECIAAL ADRES VOOR HET
 AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, ETC.

M. A. VREESWIJK
 WIJNHANDEL - UTRECHT
 Uitvoerige Prijscourant op aanvraag gratis.

ROTTERDAMSCH LLOYD
 Directie: Wm. Ruys & Zonen - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
 van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
 aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
 van draadlooze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

„ TRICOT ONDERGOEDEREN „
 VAN
JANSSEN & TILANUS, FRIEZEVEEN